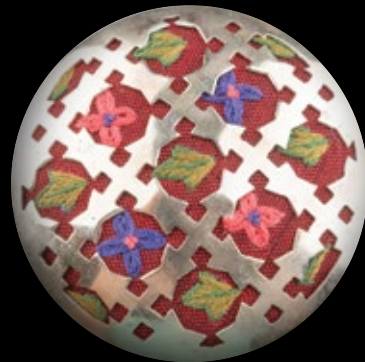


motif motif TRABZON



motif motif TRABZON



Trabzon Kitaplığı: 1

Yayın Koordinatörü
Erdem Zekeriya İSKENDEROĞLU

Yayın Danışmanı
Emre GÜLSEVER

Motif Motif Trabzon

Yayına Hazırlayan
Sibel KARABİNA

Metin
Emine BEKTAŞ

Fotoğraflar
Serdal ŞAHİN
Mustafa Reşat SÜMERKAN
Atilla Alp BÖLÜKBAŞI
Metin KALAYCI

ISBN: 978-975-7770-51-0
TC Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 48884

Kitap Tasarım
Salih PULCU

Tasarım Uygulama
Recep ÖNDER

1. Baskı, Mart 2021
Trabzon Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları No: 113

Baskı-Cilt
Seçil Ofset 100. Yıl Mahallesi
Massit Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No: 77 Bağcılar İSTANBUL
Sertifika No: 12068



motif motif TRABZON



Önsöz

Bir şehrin kimliği kültürel unsurların geçmişten bugüne aktarılması ve korunmasıyla oluşur. Sanatsal ve kültürel dünyaya ait tüm bu unsurlar şehrin kültürünün şekillenmesini sağlar. Bir şehri, bu unsurlarla tanır ve bu unsurlarla diğer şehirlerden ayırt ederiz. Aynı zamanda şehirlere ait bu zenginlikler millî çatı altında birleşerek bir ülkenin binlerce yıllık kültürünün ve kimliğinin oluşumunu sağlar.

Birçok medeniyete ev sahipliği yapan Trabzon binlerce yıllık geçmişe, zengin tarihî ve kültürel birikime sahip bir şehirdir. Aynı zamanda ticaret yollarının toplanma ve geçit noktasında bulunan ilimiz çeşitli toplumların, kültürlerin, geleneklerin ve birikimlerin harmanlanarak kaynaştığı kültürel bir zenginliği bize sunar. Bize sunulan tüm bu unsurlar Trabzon'umuzun kültürel mirasını oluşturur. Bu göz nuru, alın teri ve el emeği binlerce yıllık zengin miras dünden bugüne nasıl korunup devralınmışsa bugün de bizim ilk işimiz bunları yarınlar taşımak, yaşama başka bir boyut katan bu unsurlarla hayatımızı renklendirmektir. Camisinden kilimine, ahşabından taşına kadar ruhumuzun derinliklerine işlenmiş kültürel motifleri canlı ve diri tutarak onların geleceğe aktarımını sağlayabiliriz.

Trabzon Olgunlaşma Enstitüsü tarafından hazırlanan ve şehrimizin kültürel motiflerinin canlandırılmasının amaçlandığı bu güzide çalışmada emeği geçen yönetici ve eğitimcilere, çalışmaya katkı sunan ve her türlü desteği veren kurum ve kuruluşlarımıza teşekkür ediyorum.

İSMAİL USTAOĞLU

Trabzon Valisi

Takdim

Kıymetli okurlarımız;

Bildiğiniz gibi “sanat” kelimesinin bir anlamı da “hüner”dir.

Sanatçıların hünerleri hayatımızı kısa yoldan ve çarpıcı biçimde ifade etmek ise, biz yöneticilerin sanatı da o kültürel birikimi korumak ve geleceğe aktarmak olmalıdır. Biz “sanatımızı” büyük bir titizlikle ve gayretle icra ediyoruz. Elinizdeki eseri, bu samimi çabanın bir nişanesi olarak kabul etmenizi dilerim.

Trabzon şehrimiz, elbette özel bir şehir. Çok özel bir kültür iklimi ve birikimi burası. Tarihin buluşma yeri. Eski çağlardan, hatta antik zamanlardan beri akıp gelen kültür nehirlerinin kavşak noktası. İpek yolunun coğrafyamızdaki cümle kapısı. Dünyaya asırlarca hükmetmiş kudretli hükümdarların, çocukluklarını sokaklarında oynatarak zaman geçirdikleri, gerçekten çok özel bir şehir. Bu kültür zenginliğinin üzerine ne kadar titresek azdır.

Bütün bu birikimin öncelikle yeniden keşfedilmesi gerekiyor. Hayatın bütün birikimini özetleyen *kültürel motiflerin* yeniden ele alınması; mimariden kıyafete, kumaştan, taşa, ahşaptan kilime, cecime, hemençeye ve kap kacağa kadar hayatın her ayrıntısına dağılmış ve yöresel kültürü asırlarca işlemiş bulunan motiflerin dillerinin çözülmesi gerekiyor.

Motiflerin, her birinin medeniyetimizi ayrı bir tarzda ifade eden hikayelerinin yeniden anlatılır hale gelmesi gerekiyor. Motiflerin gündelik hayatımızın bir parçası haline gelmesi, hikayelerinin yeniden dolaşıma girmesi gerekiyor. Yaşadığımız hız çağının üzerini örtmekte olduğu kültürel birikimimizin açığa çıkarılması ve bizlere yeniden yol göstermesi gerekiyor. Gelişmiş, rafine bir şehir hayatı, hafızasız olmaz. Kültür ve sanat olmadan hiç olmaz.

Günümüzde, imparatorlukların hafızalarıyla birlikte yeniden geri döndükleri bir süreci yaşıyoruz. Bizler de ülke olarak yeniden büyük Türkiye’yi inşa etmek üzere kutlu bir yola girmiş bulunuyoruz. Bu süreçte kültürel hafızamızı, birikimimizi bütün şubeleriyle birlikte yeniden ele almalı ve değerlendirmeliyiz. Çünkü hafızayı uyandırmadan ileriye doğru büyük adımlar atmak mümkün değildir.

Bu bilinçle faaliyet göstermekte olan kültür-sanat yayıncılığımızın yepyeni bir meyvesiyle daha karşınızdayız. Başta Olgunlaşma Enstitüsü olmak üzere, eserin yayımında emeği geçenleri tebrik ederek kendilerine can-ı gönülden teşekkür ediyorum.

MURAT ZORLUOĞLU

Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı

Sunuş

İnsanoğlu binlerce yıldır bazen mağara duvarında bazen taşta bazen ahşapta sevinci, hüznü, bereketi, bolluğu ve kısaca tüm yaşantısını dile getirerek bugüne gelmiştir. Büyük bir üretkenlikle kendini ifade ederken ardında zengin bir miras da bırakmıştır.

Pek çok medeniyete ev sahipliği yapan ve binlerce yıllık mazisi olan Trabzon'unuz zengin bir kültürel mirasa sahiptir. Bu zengin mirasın önemli bir bölümünü de kültürel motifler oluşturmaktadır. Şehrimize kimlik kazandırmış pek çok mimari eser yüzlerce yıllık hikâyeleri, hayalleri ve hüznleri bünyesinde barındırmaktadır.

Birçok kültürel motifse üzerinde yer aldıkları mimari eserlerle zamana direnememiş ve tüm yaşanmışlıklarıyla yitip gitmiştir. Zamana direnen mimari eserlerimizde yer alan desen ve motiflere başka bir formda yeniden hayat vermek, taş ve ahşap yapılara titiz bir işçilikle kazınmış ve içinde büyük incelikler barındıran bu motifleri tekrar hayatımızın bir parçası yapmak kültürel mirasın korunması adına bizim için vazgeçilmez değerdedir.

Bu maksatla iğne, iplik, fırça ve gümüş tellerin marifetiyle eserlerimizin desen ve motifleri, hünerli ellerde yeni bir sanat eserine dönüştü. Bir konağın tavan deseni giysimize, bir mabedin kapısındaki motifler masamıza ve örtümüze iz düşümler bıraktı. Böylelikle kaybolmaya yüz tutmuş nice güzellikler büyük bir marifetle gün yüzüne çıktı.

Trabzon Olgunlaşma Enstitümüzce hazırlanan ve kültürel motifleri yaşatmayı amaç edinen bu değerli çalışmada emeği geçen yönetici ve öğretmen arkadaşlarımı kutluyor, çalışmaya katkı sunan tüm kurumlarımıza teşekkür ediyorum.

HIZIR AKTAŞ

İl Millî Eğitim Müdürü

İÇİNDEKİLER

Akçaabat

Ortamahalle 8

Araklı

Turnalı Camii 12

Arsin

Çatak Merkez Camii 18

Güneyce Mahallesi Büyük Camii 30

Çaykara

Kabataş Merkez Camii 34

Taşkıran Köyü Camii 38

Taşören Köyü Camii 42

Dernekpazarı

Akköşe Köyü Camii 46

Güney Mahallesi Camii 52

Yukarı Kondu Camii 60

Taşçılar Camii 62

Hayrat

Dereyurt Köyü Camii 64

Maçka

Livera (Yazlık Köyü) Camii 68

Sümela Manastırı 70

Of

Çakıroğlu İsmail Ağa Konağı 74

Ortahisar

Abdullah Paşa Çeşmesi 78

Alacahan 82

Atatürk Köşkü 84

Ayasofya Camii 90

İskender Paşa Camii 92

Konak Camii 96

Kostaki Konağı 98

Kundupoğlu Konağı 112

Nemlioğlu Konağı 116

Tavanlı Camii 124

Trabzon Kalesi 126

Şehir Silüeti 128

Sürmene

Gökçesu Camii 138

Gültepe Kefeli Camii 140

Kuşluca Camii 144

Memiş Ağa Konağı 146

Karacakaya Köy Evi 160

Geleneksel Sürmene Evi 166

Desenler 171



Akçaabat

Ortamahalle



Maviyle yeşilin kucaklaştığı şirin ilçelerimizden Akçaabat'ta, ilçeye hâkim bir konumda bulunan Ortamahalle, şehrimizin tarihî büyüğü bozulmamış alanlarından biridir. 1988 yılında kentsel sit alanı ilan edilen mahalle; XIX. yy Osmanlı sivil mimarisinin karakteristik özelliklerini taşıyan evleri, Arnavut kaldırımı olarak bilinen dar ve dik taş sokakları, bu sokakları süsleyen tarihî çeşmeleri ve her mevsim ayrı bir güzelliğe sahip bahçeleriyle zamana tanıklık etmektedir. Tarihî dokusu bir bütünlük oluşturan Ortamahalle'de, ömürleri yüz yılı aşmış bahçe içerisinde, en fazla üç katlı, üçgen aynalı ve kiremit çatılı evlerin yönü denize bakmakta olup, evler taş duvarlarla sokaktan ayrılmışlardır. Mahallede, ayrıca anıtsal mimarinin örnekleri olan St. Michael Kilisesi, Şapel ve Kilise Okulu da bulunmaktadır. Giriş avlusu ve kahvesiyle mahallenin merkezi durumunda olan Ortamahalle Camii'nin ahşap minberi üzerindeki barok-rokoko süslemeler, ahşap oymacılık sanatının nadide örneklerindendir.

Her mevsim ayrı bir güzellikte, eşsiz bir panoramik görünüme sahip olan Ortamahalle, ziyaretçilerini efsunlu bir zamanın derinliklerine çeken büyüğü haliyle, sanata ve sanatçılara ilham kaynağı olmaktadır.



- Desen çizimi grafik fotoğraf
- alanında yapıldıktan sonra
- el sanatları teknolojisi
- alanında suzeni ağırlıklı
- basit nakış teknikleriyle
- elde işlenerek örtü haline
- getirildi.

Nakış örtüde Akçaabat Ortamahalle'nin genel görünümünden yararlanıldı.

Kabanda Akçaabat Ortamahalle'nin genel görünümünden esinlenildi.

- Tasarım atölyesinde giysi tasarımı
- ve desen çizimleri yapıldı. Kabanın
- dışı tekstil teknolojisi alanında
- tasarıma uygun halde desenlenerek
- elde örüldü. İç astarı ise tekstil
- makinesinde örülerek kabana
- monte edildi.
- Dışı yün örgü olan kabanın içindeki
- elbise triko kumaştan olup giyim
- üretim teknolojisi alanında dikildi.



Panolarda Akçaabat
Ortamahalle'nin
mimarisinden yararlanıldı.

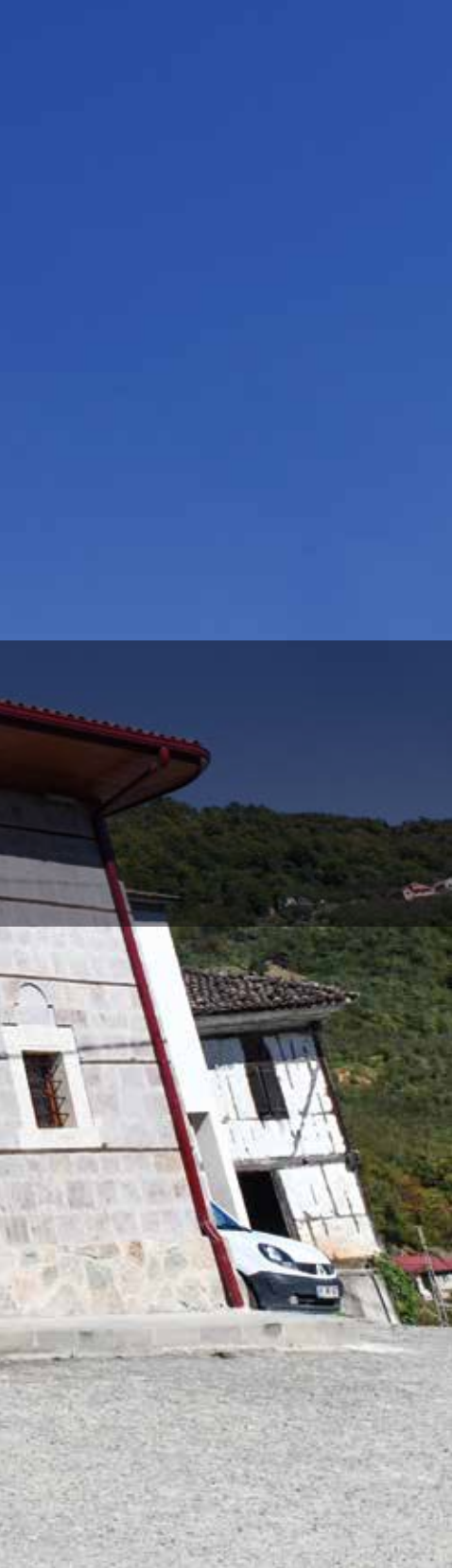
- Desen çizimi grafik fotoğraf
- alanında yapıldıktan sonra
- tuval beze baskı alındı.
- Giyim üretim teknolojisi
- alanında çalışmanın tercih
- edilen yerleri, makinede
- serbest düz dikiş tekniği
- kullanılarak işlendi.



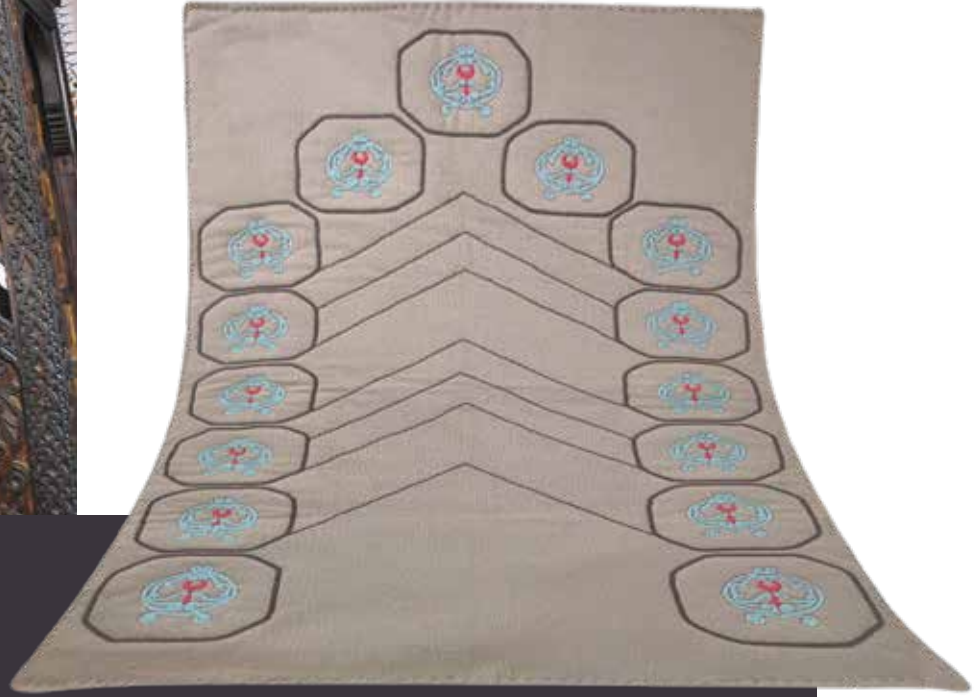
Araklı

Turnalı Camii





Araklı ilçesi Turnalı Köyü'nde bulunan cami, 1842 yılında Hacı Hasan Efendi tarafından yaptırılmıştır. Caminin uzun kitabesini, Bayburtlu şair İrşadi yazmıştır. Yontma taştan yapılmış olan cami bir külliye içinde olup, kırma çatılıdır. Caminin minberi, tavanı, mahfil korkulukları ve köşk kısmı zengin ahşap oyma ve kalem işi süslemelere sahiptir. Minberin aynalıği elips alanlar içindeki iri yapraklardan oluşan barok tarzında geniş bir bordürle sınırlanmıştır. Caminin kapısı ajur tekniğiyle süslenmiş taş bir bölüme sahiptir. Tavanın göbeği iç içe geçen sekizgenlerden oluşmuş olup, en içteki dışa sarkan bir şemse şeklindedir. Mihrabın solundaki kürsü, geometrik süslemelidir. Kalem işi süslemeler, mihrap ve mahfil katı duvar yüzeylerinde yoğunlaşmıştır. Cami, çeşitli yazı levhaları, Osmanlı armaları, ayyıldız, vazoda çiçekler, kandil, altı kollu yıldız ve çarkıfelek motifleri ile süslenmiştir.



- Araklı Turnalı Camii'nin minberinden
- esinlenilerek tasarlanan bu seccade
- kordon tutturma tekniğiyle çalışıldı.
- Kumaş tekstil teknolojisi alanında
- makinede örüldü. Yine makinede ince
- kordonlar örülüp desene uygun şekilde
- iğne tekniği ile dikildi. Basit nakış
- iğne teknikleri ile süslemeleri yapılan
- seccadenin arka yüzünde elyaf ve astar
- malzeme kullanıldı.

Seccade deseninde Araklı Turnalı Camii minberinden esinlenildi.



- Yün örgü olan bu çanta modelinde
- Araklı Turnalı Camii'nin iç kısmında
- yer alan sütun deseninden esinlenildi.
- Desen, tekstil teknolojisi alanında
- makinede el tekniği kullanılarak
- oluşturuldu. İç kısmı astarlandıktan
- sonra çantaya ahşap sap takılıp
- çantanın ağız kısmı çıtçıt ile
- birleştirildi. Ağız kısmında makinede
- örülmüş ince kordon süslemeler
- kullanılarak ürün tamamlandı.

Çanta tasarımında camiinin iç kısmında yer alan sütun deseninden esinlenildi.



Ayaklı lamba başlığında camiinin mahfil katında yer alan ahşap desenlerden esinlenildi.

- Ayaklı lambanın başlık
- deseni, makinede el
- tekniği kullanılarak
- örüldü. Altında yer
- alan süslemesi için
- ponpon hazırlanarak
- dikimi yapıldı.



Kirlent desenlerinde cami kapısında yer alan işlemlerden esinlenildi.



- Kirlentler tekstil
- teknolojisi alanında
- yünden örüldü.
- Mor kirlentin deseni
- makinede el tekniği ile bej
- kirlentin orta kısmında
- yer alan deseni makinede
- kart tekniği ile örüldü.
- Kenarlarında ponponlar
- kullanılarak süslemesi
- tamamlandı.



- Yünlü malzeme
- kullanılan kırlent
- makinede el tekniği
- kullanılarak örüldü.
- Arka kısmında
- lastik bant tekniği
- kullanılarak ilik düğme
- işlemi yapıldı.

Kırlentte camiinin tavan desenlerinden esinlenildi.

Sıcak su torbası deseni Turnalı Camii'nin mahfil katının altındaki ahşap oyma işlemelerden alındı.



- Tekstil alanında, makinede
- ürünün ebatlarına göre
- örgü işlemi yapılarak kenar
- kısımları elde birleştirildi.
- Ağız kısmı için lastik örgü
- hazırlandı. Yaka ilmek
- dikişleri kaynatma dikiş
- tekniği ile; kenarları ise
- ilmek örgü dikiş tekniği ile
- elde birleştirilerek ürün
- tamamlandı.

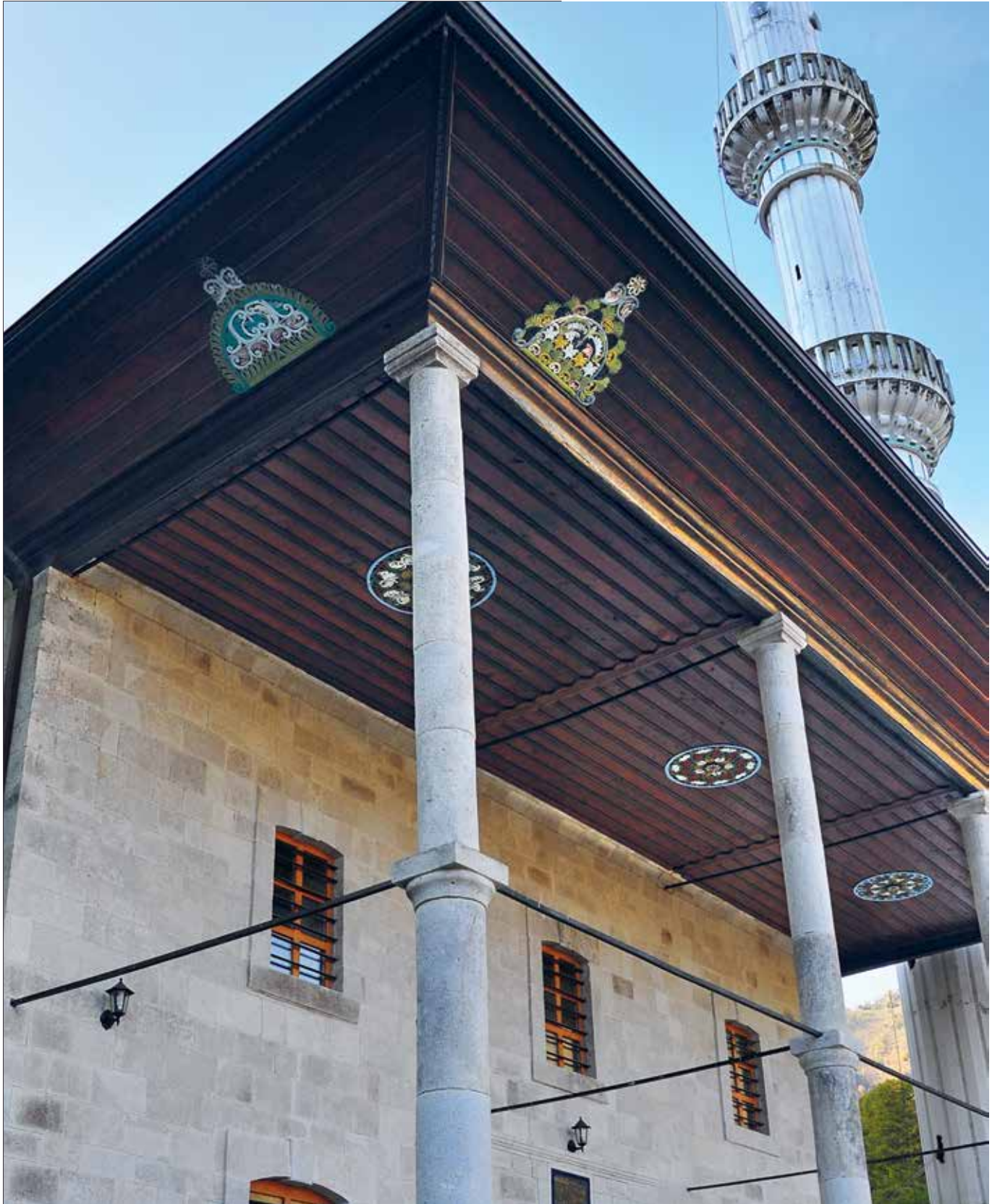


Arsin / Atayurt

Çatak Merkez Camii



Çatak beldesinin merkezinde bulunan cami 1899 yılında yaptırılmıştır. Klasik özellikler gösteren caminin girişi kuzey cephede olup, son cemaat mahalli iki katlıdır. Kesme taştan yapılmış olan cami geniş saçaklı ve kırma çatılıdır. Zengin süslemelere sahip olan caminin mihrabı taş olup profilli bordürlerle süslenmiştir. Minberi ahşap olup, minber aynalıkları bitkisel motiflerle bezenmiştir. Ortada büyük dairevi göbek ve küçükleri şemseli kompozisyonlara sahip olan tavan ahşap süslemelerin yoğun olduğu bir bölümdür. Caminin iç kısmı, XIX. yy sanatsal özelliklerini taşıyan, yazı levhaları, vazoda çiçekler ve cami tasvirleri ile bezenmiştir.





Çiniler tasarlanırken Çatak Merkez Camii'nin dış kısmında yer alan tavan süslemelerinden esinlenildi.

- Desen çiniye uygun boyuta getirildikten sonra boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi. Delme işlemi bittikten sonra çini zımparalanarak tozu alındı. Pürüzsüz yüzeye desen oturtularak kömür tozu ile üstünden geçildi.
- Fırça ile tahrirlenen desen uygun renklerle boyandı. Çini sırcası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve düzeltmeleri yapılan çini, fırında ortalama bir gün süreyle, 900 °C'de pişirildi.



- Desen çiniye uygun boyuta getirildikten sonra boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi. Delme işlemi bittikten sonra çini zımparalanarak tozu alındı. Pürüzsüz yüzeye desen oturtularak kömür tozu ile üstünden geçildi.
- Fırça ile tahrirlenen desen uygun renklerle boyandı. Çini sırçası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve düzeltmeleri yapılan çini, fırında ortalama bir gün süreyle, 900 °C'de pişirildi.



Çini desenlerinde caminin iç kısmında
yer alan tavan süslemelerinden esinlenildi.





Servis örtü işlemlerinde caminin dış kısmındaki tavan süslemelerinden esinlenildi.

- El sanatları teknolojisi
- alanında deseni çıkartılan örtü,
- yine el sanatları teknolojisi
- alanında suzeni, balıksırtı,
- sarhoş bacağı, sap işi ve puan
- sarma teknikleri kullanılarak
- elde işlendi.

- El sanatları teknolojisi
- alanında yorganlama
- ve suzeni teknikleri
- kullanılarak yapılan tasarım,
- kumlu keten üzerine elde
- işlenerek kenar baskısı
- dantel ile tamamlandı.



- El sanatları teknolojisi alanında
- deseni çizilen örtü keten kumaş
- üzerine suzeni tekniği ile işlenip
- kumaşa applike edildi. Örtünün
- genelinde yorganlama tekniği
- ile basit nakış iğne teknikleri
- kullanıldı.





Takılarda caminin girişinde yer alan dış cephe tavanındaki süslemelerden yararlanıldı.

- 925 ayar gümüş malzemeler kullanıldı. İstenilen özellikler doğrultusunda alaşım metal hazırlanıp eritildi. Tel ve plaka haline dönüştürüldü.
- Hazırlanan desen, gümüş metal üzerine aktarıldı.
- Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi. Kesimi biten metaller tesviye yapılarak istenen şekle getirildi.
- Kesilen desenin dış kısmına telkari tekniğindeki çatı oluşturuldu. Mekik, damla, spiral teknikleri kullanılarak dolgu işlemi yapıldı. Parçalar kaynaklama teknikleri ile birleştirildi.
- Tesviyesi yapılan ürün zımpara, ponza ve cila ile parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi yapıldı.



- Alpaka, bakır ve 925 ayar gümüş malzemeler kullanıldı. İstenilen özellikler doğrultusunda alaşım metal hazırlanıp eritildi. Tel ve plaka haline dönüştürüldü.
- Hazırlanan desen, gümüş metal üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi. Kesimi biten metaller tesviye yapılarak istenen şekle getirildi.
- Metal toplar için uygun metal kesilip heştekleme tekniği uygulandı. Askı sistemi için şarnel tekniği, halkalar için tel sarma tekniği uygulandı. İstenilen şekle getirilen parçalar ilave kaynak ile birleştirildi. Tasarıma uygun olarak gerekli olan noktalar arka taraftan dış bükey olacak şekilde kabartma tekniği uygulandı.
- Zımpara, ponza ve cila ile ürün parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi yapıldıktan sonra ürün tamamlandı.





Takılar caminin iç kısmındaki tavan süslemelerinden esinlenilerek tasarlandı.

- Takılarda 925 ayar gümüş metal malzeme kullanıldı. Metal, istenilen özellikler doğrultusunda alaşım hazırlanıp eritilerek tel ve plaka haline dönüştürüldü.
- Hazırlanan desen, gümüş metal üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi. Tasarıma uygun tel, şarnel ve güverse hazırlandı. Tel sarma, toz doku tekniği uygulandı. Zincir tedarik edildi. Kullanılacak taşın ölçülerine uygun taş yuvası hazırlandı. Zımpara, ponza ve cila ile ürün parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi gerçekleştirildikten sonra ürün tamamlandı.





Örme işlerde cami minber duvarında bulunan ağaç motifinden yararlanıldı.



Köşe minderi ve çantada kullanılan desen makinede el tekniği ile oluşturuldu. Köşe minderinin arka kısmında lastik bant tekniği kullanılarak ilik düğme işlemi yapıldı.

Çantanın kenar birleştirme işlemi iğne kullanılarak elde örgü tekniğiyle yapıldı. İç kısmında kumaş astar uygulanıp çantanın ağız kısmına fermuar takıldı. Elde hazırlanan püsküllerle süslemesi yapılarak ürün tamamlandı.

Ayaklı lambanın başlığının deseni, makinede el tekniği kullanılarak yapıldı. Kasnak ölçülerine göre hazırlanan motifler örülüp lamba başlığı kasnak üzerine giydirildi. Süslemesinde ise elde püsküller hazırlanarak ürüne farklı bir hava katıldı.





Levhada Âl-i İmran suresinin 37. ayetin bir bölümü yer almaktadır;
 "Kale azze ve celle küllema de hale aleyha Zekeriyel mihrâbe"
 Meali: "Zekeriya mihraba yöneldiğinde (Hz. Meryem'in rızıklandığını gördü)"



- Eserler doldurma tekniğiyle boyandı.
- Boyama yapıldıktan sonra tahrir (kontur) çekilerek levha haline getirildi.
- Son olarak desenlerin kenar çerçeveleri tirilin çekilerek eser tamamlandı.

Hat panolar camii duvarında bulunan hatlar örnek alınarak yapıldı.



"Allahu hayrun hâfızın"
 Meali: "Allah hayırlı koruyucudur"

Tezhipli levhalar cami duvarındaki levhalardan
istifade edilerek yapıldı.



Cami figürünün içinde küfî hatla 'Rasulullah' yazmaktadır.
Mealî: "Allah'ın Resulü"



- Eser halker (akıtma)
- tekniğiyle boyandı.
- Boyama yapıldıktan
- sonra tahrir (kontur)
- çekilerek ürün levha
- haline getirildi.
- Son olarak desenlerin
- kenar çerçeveleri
- tirilin çekilerek ürün
- tamamlandı.





Arsin

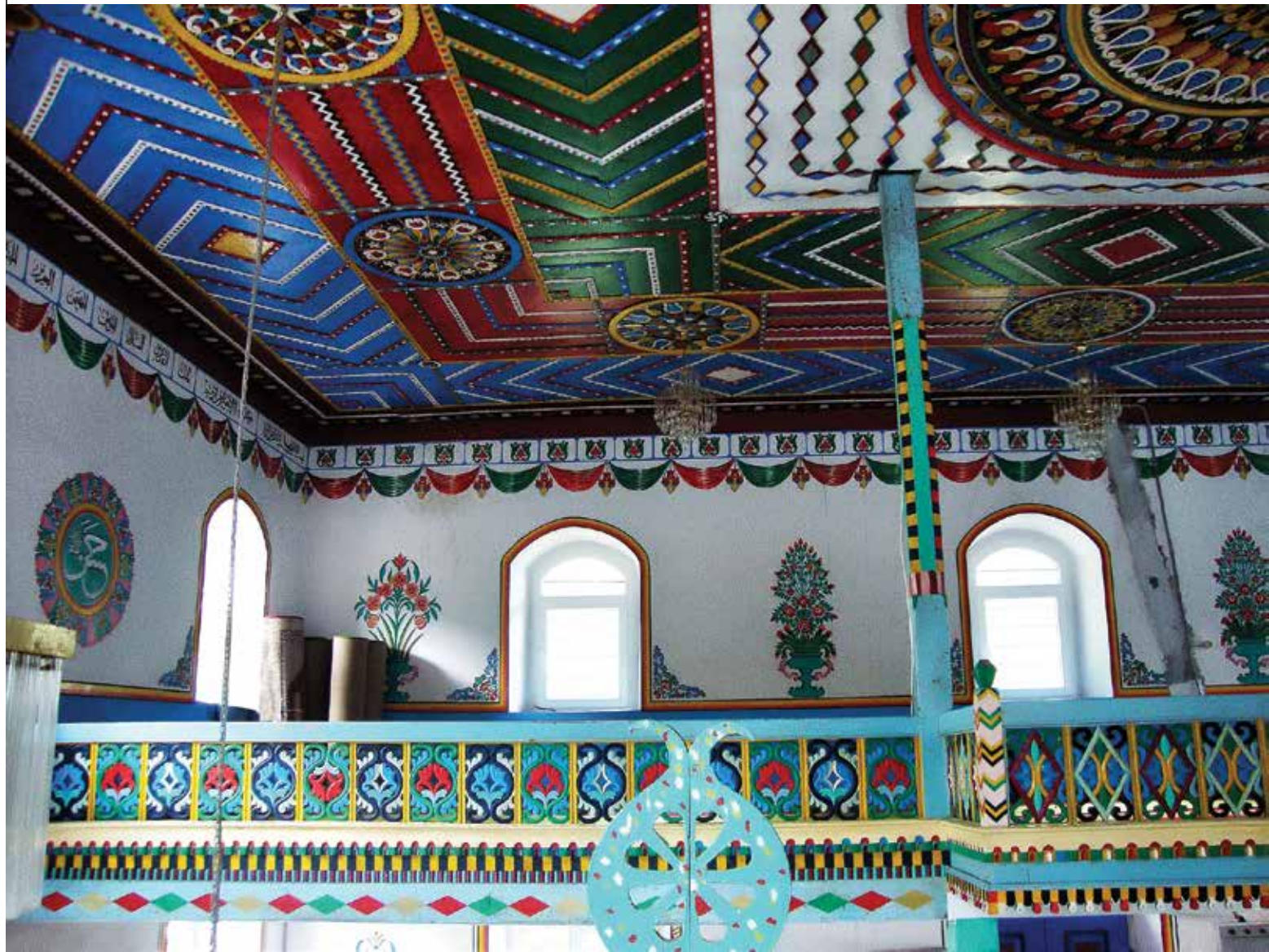
Güneyce Mahallesi Büyük Camii





Arsin'e bağlı Güneyce Köyü'nde eğimli bir arazide bulunan caminin kitabesi olmayıp giriş kapısı üzerinde yer alan H.1300 tarihinden yola çıkılarak 1883 yılında yaptırıldığı tahmin edilmektedir. Dikdörtgen planlı kâğır yapı son cemaat yeri ve harimden oluşmuştur. Kiremitle kaplı, dört omuz kırma çatılı olan caminin tavanı düz olup ahşaptan yapılmıştır. Girişin üzerinde ahşap mahfil vardır. Mihrabı yenilenen caminin minberi köprü gibi alttan geçişlidir. Minber, kürsü, mahfil köşkü ve tavanı ahşap süsleme sanatının zengin örneklerine sahiptir. Tavan, kıvrım dallı bordürler ve geometrik desenli çizimlerle bölümlenmiştir.

Güneşi simgeleyen tavan göbeğindeki ışın kolları stilize lale şeklindedir. Ahşap motiflerin farklı renklerle boyanmış olduğu camide, yazı levhaları, cami, saat, vazoda çiçek ve ibrik motifli süslemeleri dikkat çekmektedir. Tavan eteğinde Esmâ'ül Hüsna yazılmıştır.





· Takılar alpaka, 925 ayar gümüş metal ile
· birleştirilerek yapıldı.

· İstenilen özellikler doğrultusunda
· alaşım metal hazırlanıp eritildi. Tel ve
· plaka haline dönüştürüldü. Önceden
· tasarımı hazırlanan desen gümüş metal
· üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle
· tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve
· kesme işlemi gerçekleştirildi. Kesimi
· biten metaller tesviye yapılarak istenen
· şekle getirildi.

· Kullanılacak taşın ölçülerine uygun taş
· yuvası hazırlandı. Zımpara, ponza ve cila
· ile ürün parlatılıp yıkama ve kurutma
· işlemi gerçekleştirildikten sonra ürün son
· haline getirildi.



Gümüş işlerde cami mahfil katının kenarında
yer alan süslemelerden esinlenildi.



Çaykara

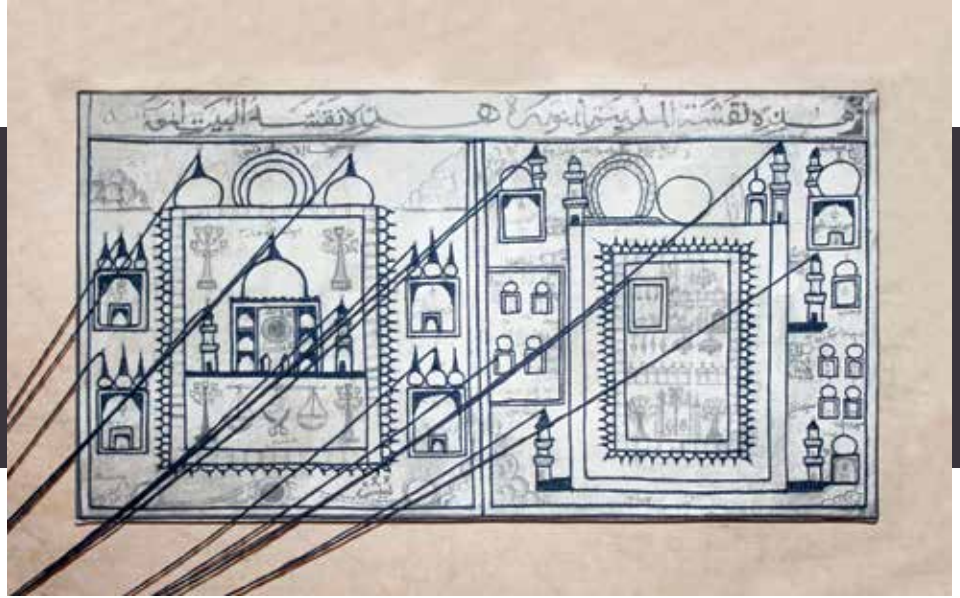
Kabataş Merkez Camii



Kim tarafından yaptırıldığı bilinmeyen cami H.1317 (1899) tarihinde yapılmıştır. Kâgir duvarlı, dört omuz çatı ile örülü olan cami dikdörtgen planlıdır. Harim bütün cephelerden altı üstlü ikişer pencere ile aydınlatılmıştır. Kuzeyinde ahşap ayaklı iki katlı son cemaat yeri vardır. Kapı kanatları üzerinde, bitki şekilli, mahfil köşkü ve mahfil korkuluğu, ahşap oyma süslemelere sahiptir. Taş mihrap nişi yatay bölümlere ayrılarak bütün bölümleri bitkisel motiflerle süslenmiştir. Minber aynaları karelere bölünerek içlerine eşkenar dörtgen motifler yerleştirilmiştir. Ahşap tavanı düz olup dairesel bordürlerle süslenmiştir. Tavanın orta bölümünde çiçek dolu vazo süslemeleri vardır. Yan duvarlarda yazı levhaları, vazoda çiçekler, selviler ve altı minareli cami tasvirlerine yer verilmiştir.



- Desen çizimi grafik fotoğraf alanında yapıldıktan sonra tuval beze baskı alındı.
- Giyim üretim teknolojisi alanında çalışmanın tercih edilen yerleri, makinede serbest düz dikiş tekniği kullanılarak işlendi.



Pano cami duvarında yer alan süslemelerden yararlanarak yapıldı.

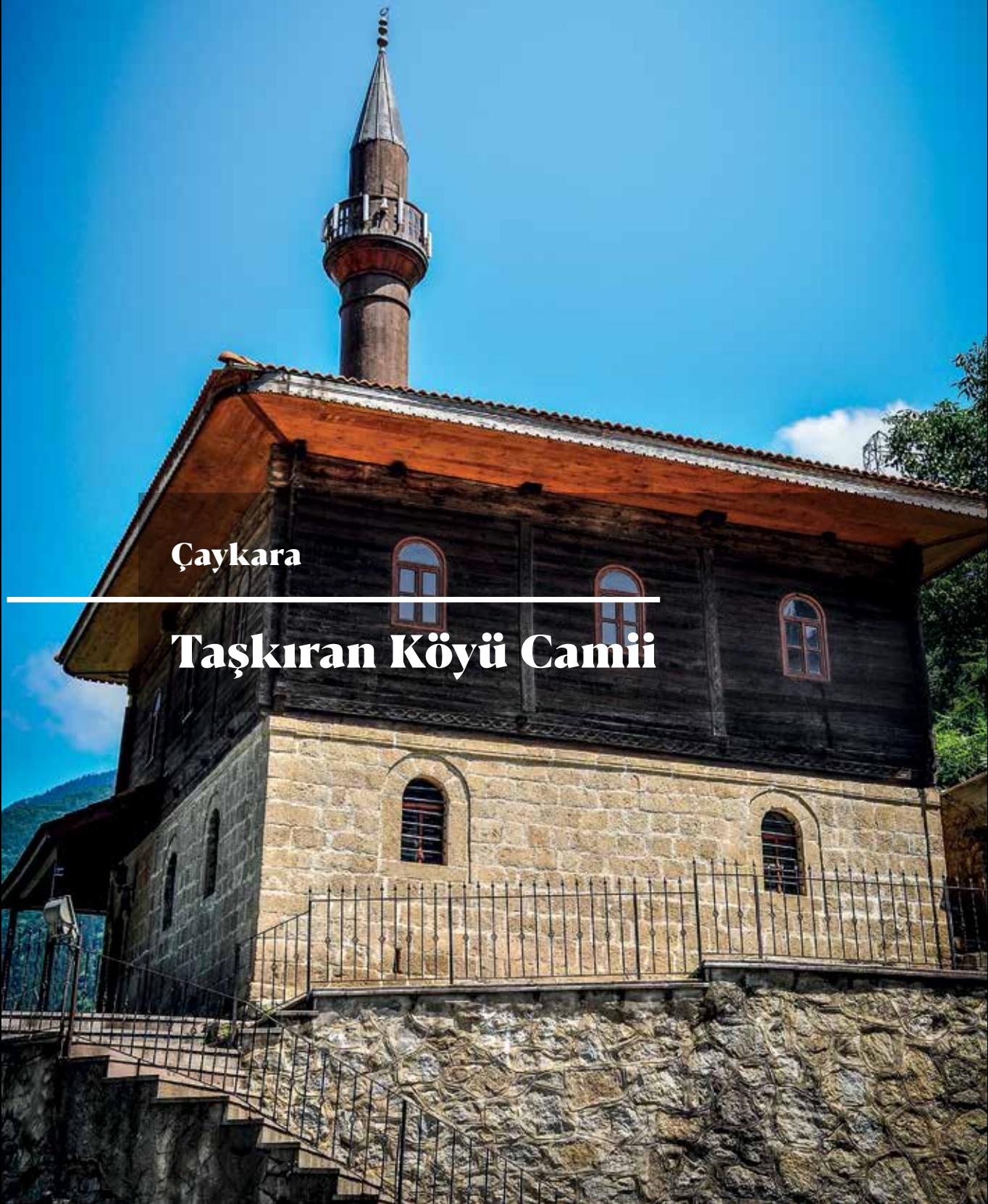


Desenler grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi. Çizimi yapılan desenin renkleri belirlendi.

El sanatları teknolojisi alanında suzeni, puan sarma, muşabak ve sap işi teknikleri ve kenar kısımlarına püskül süsleme kullanıldı. Elde dokuma, pamuklu, bürümcük kumaş üzerine işlenip örtü haline getirildi.

Nakış örtüde caminin minber süsleme desenlerinden esinlenildi.





Çaykara

Taşkiran Köyü Camii

İnşası H.1315(1896) yılına dayandırılan cami, kareye yakın dikdörtgen planlı, mahfil seviyesine kadar yontma taş, üst katı ise ahşap yığma olarak yapılmıştır. Üzeri geniş saçaklı, kırma çatı ile örtülüdür.

Bu yapı, ahşap süslemeli camiler içerisinde önemli bir örnektir. Ahşap kapı kanatları, vazoda çiçekler, üzüm salkımları ve Süleyman mührü motifleriyle süslüdür. Ahşap mahfili de süslemelidir. Taş mihrap nişi yatay hatlara bölünmüş, yarım sütun şeklinde iki minareyle sınırlandırılmıştır. Taş mihrapta, kitabeler, kılıç ve ibrik motifleri, süsleme amaçlı kullanılmış ve üzerine ahşaptan ikinci bir mihrap yapılmıştır. Ceviz minberin bir yüzünde gemi dümeni şeklinde bir şemse, diğer yüzünde ise eşkenar dörtgen ve rozetlere yer verilmiştir. Tavanı yenilenen caminin ahşap oyma sekizgen bordürlü tavan göbeği yapıldığı dönemden kalmıştır.

İşlemeli panolar Taşkiran Köyü Camii
iç mekânında yer alan sütun deseni
örnek alınarak üretildi.



El sanatları teknolojisi
alanında tel muşabak,
sim sarma, balıksırtı,
karışık pesent, suzeni
ve sap içi teknikleri
kullanıldı.
Elde Hint ipeği kumaşa
işlendikten sonra pano
haline getirildi.





Gümüş işlerde cami minber başlığından esinlenildi.



- İstenilen özellikler doğrultusunda alaşım metal hazırlanıp eritildi. Tel ve plaka haline dönüştürüldü. Önceden tasarımı hazırlanan desen gümüş metal üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi. Kesimi biten metaller tesviye yapılarak istenen şekle getirildi.
- Tesviyesi yapılan ürün zımpara, ponza ve cila ile parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi yapıldı.
- Kolye için ayrıca kesilen desenin iç dolgusu telkari tekniğiyle yapıldı. Mekik, damla, spiral teknikleri kullanılarak çatının dolgu işlemi yapıldı. Parçalar kaynaklama teknikleri ile birleştirildi.

Çaykara

Taşören Köyü Camii





Kitabesine göre, cami, 1841-1846 yılları arasında Taşören (Zeleka) Köyü halkı tarafından imece usulüyle yaptırılmıştır. 2011 yılında büyük bir yangın geçirerek önemli hasar alan caminin aslına uygun restorasyonu iki yıl sürmüş ve 2015 yılında onarımı bitirilmiştir. Bölgedeki diğer camilerde olduğu gibi bu cami de hafif eğimli bir arazide, zemin kat duvarları kesme taştan, üst katı ise ahşap yığma tekniği ile inşa edilmiştir. Geniş ahşap saçaklı caminin kırma çatısı kiremit ile örtülüdür.



Küpe ve kolye ucunda Taşören Köyü Camii kapı deseninden esinlenildi.

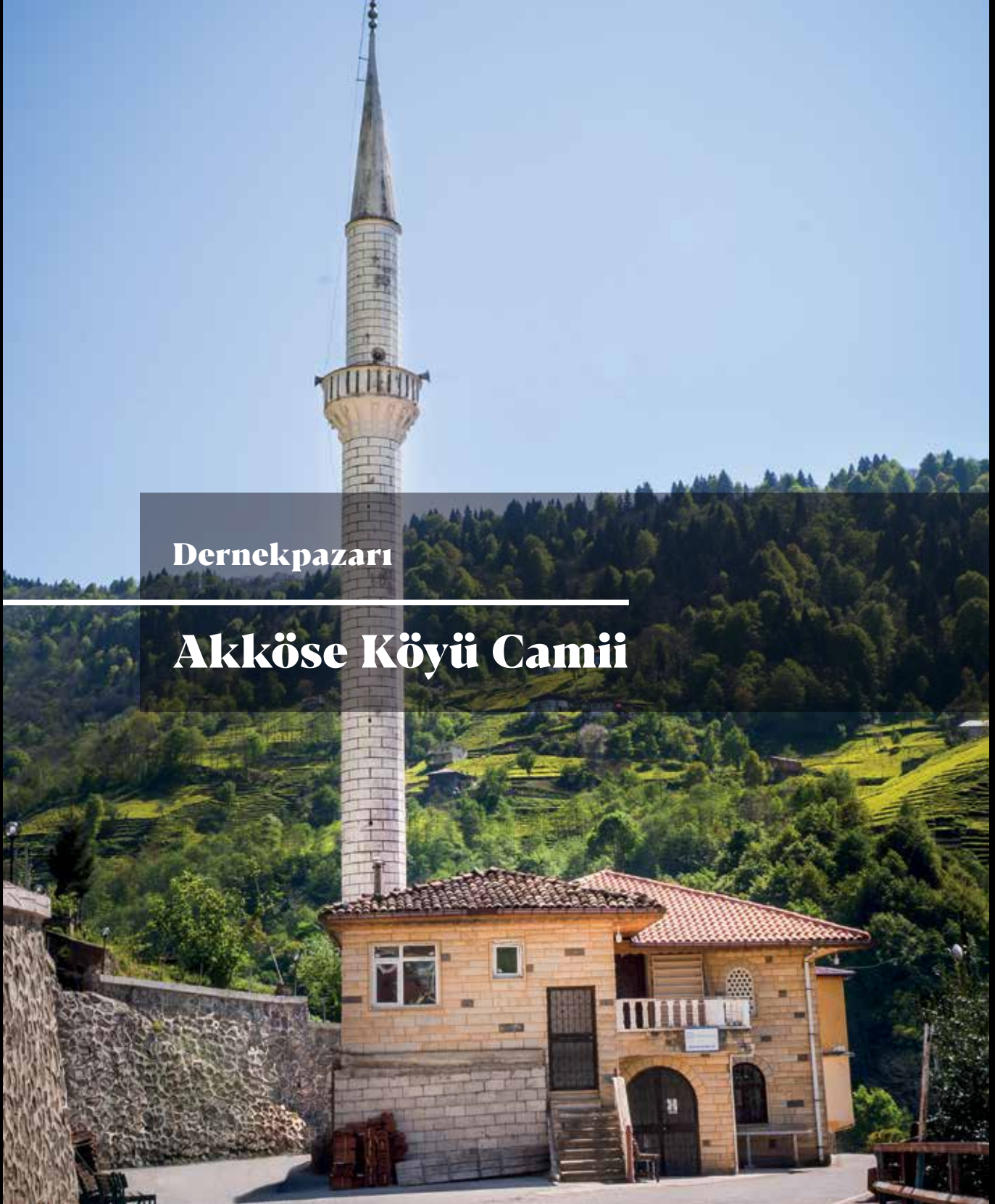
- Küpe ve kolye ucu için 925 ayar gümüş metal ve gümüş kazaz* ile birleştirildi.
- İstenilen özellikler doğrultusunda alaşım metal hazırlanıp eritildi. Tel ve plaka haline dönüştürüldü. Önceden tasarımı hazırlanan desen gümüş metal üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi. Kesimi biten metaller tesviye yapılarak istenen şekle getirildi.
- Kullanılacak taşın ölçülerine uygun taş yuvası hazırlandı. Zımpara, ponza ve cila ile ürün parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi gerçekleştirildikten sonra ürün son haline getirildi.

* Kazaz Sanatı: 0,08 mikron inceliğinde, 1000 ayar gümüş telin ipek tel üzerine özel bir yöntemle sarılması ile biraz daha kalın ve sağlam tel haline getirilme işlemidir.



Dernekpazarı

Akköse Köyü Camii



Akköse Köyü'nde bulunan cami, hafif eğimli bir arazide yapılmış olup; giriş kapısı üzerindeki tarihten H.1282 (1865/1866) yılında inşa edildiği anlaşılmaktadır. Dikdörtgen planlı camide sonradan değişiklikler yapılmıştır. İlk yapıldığında mahfil seviyesine kadar taş, üst kısmı ise ahşaptan inşa edilmişti. Sonradan dış duvarları tamamen taş ile kaplanmıştır. Cami, dört omuz kırma çatı olup, üzeri alaturka kiremit ile örtülmüştür.

Caminin harimine iki kanatlı bir kapı ile girilir. Harimde iki bölüm ve bir mahfil bulunur. Giriş ve mahfil kapıları, taş mihrap , minber ve tavanında çeşitli süslemeler vardı.

Ahşap kapı kanatlarında sepet örgü motifli bordürler, hayat ağaçları ve uçlarında laleler yer alır. Mahfil köşkünde süslemeli bordürler vardır. Taş mihrap nişi üç bordürle süslenmiştir. Ortadaki bordür kıvrım dallar arasında lale motifleri ile süslenmiştir. Alınlık kısmında üzüm salkımları, minare, ayyıldız, ibrik, kılıç, köşk ve yelkenli gibi motifler yer alır.

Tavan ve mahfilin yan duvarları nakışlarla bezenmiştir. Panolar içinde, demet halinde meyve, çiçek ve ağaç kompozisyonlarına yer verilmiştir. Harim tavanı, iç içe döndürülerek yerleştirilmiş üç kareden oluşan bir göbeğe sahiptir. Bu göbekte, geometrik ve bitkisel motiflere yer verilmiştir. Tavan, ayrıca kalem işi süslemelerle bezenmiştir.



Panolarda Akköse Köyü Camii'nin dış kapısında yer alan süslemelerden ilham alındı.

Desen, grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi.
El sanatları teknolojisi alanında punch programı ile işlemeye uygun hale getirildi. Makinede kadife kumaş üzerine sim sarma tekniğiyle işlenerek ürün tamamlandı.

Desen el sanatları teknolojisi alanında çizilerek suzeni, balıksırtı, sim sarma teknikleri ile Hint ipeği kumaşa işlendi.
İnci taşı ile süslenerek gece çantası formu verildi.





Panoda caminin dış kapısında yer alan süslemelerden ilham alındı.

- Desen, grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildikten sonra kuyumculuk teknolojisi alanında telkari tekniğine uygun hale getirildi.
- Bakır metal alaşımdan farklı mikronlarda teller hazırlanarak telkari ürünün dış çatısı oluşturuldu. Mekik, damla, spiral teknikleri kullanılarak çatının dolgu işlemi yapıldı. Parçalar kaynaklama teknikleri ile birleştirildi. İstenilen uygun renklendirme yapılarak ürünün telkari kısmı tamamlandı.



- Desen çiniye uygun boyuta getirildikten sonra boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi. Delme işlemi bittikten sonra çini karolar zımparalanarak tozu alındı.
- Pürüzsüz yüzeye desen oturtularak kömür tozu ile üstünden geçildi.
- Fırça ile tahrirlenen desen uygun renklerle boyandı.
- Çini sırcası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve düzeltmeleri yapılan çini, fırında ortalama bir gün süreyle, 900 °C'de pişirildi.
- Oluşturulan karolar biraraya getirilerek ürün pano haline getirildi.

Pano cami kapısından yararlanılarak orjinal boyutta çalışıldı.



- : Grafik fotoğraf alanında
- : tavan deseni çizildikten
- : sonra masanın iki yüzeyine
- : uyarlandı. Orjinaline yakın
- : renklerle ahşap boyama
- : tekniği kullanılarak boyandı.

Sehpa tasarımında cami tavan
süslemelerinden yararlanıldı.



A photograph of a traditional wooden building, likely a mosque, featuring a balcony with a lattice railing and a window. The building is constructed of dark wood and has a steep roof. The balcony is made of dark wood with a lattice railing. A window with a wooden frame is visible on the balcony. The building is situated in a street with other buildings in the background.

Dernekpazarı

Güney Mahallesi Camii



Meyilli bir arazide bulunan cami, son cemaat yerinde iki pencere arasında bulunan ahşap direkteki kitabeye göre; H.1235 (1819) yılında yaptırılmıştır. Dikdörtgen planlı bir camidir. Zemin kısmı taştan yapılmış olup eskiden medrese olarak kullanılmıştır. Ahşap bir yapı olan camiye revak şeklindeki hayat kısmından girilir. Son cemaat yerinin üzerinde bulunan imam odasının dış duvarları muskalı teknikle yapılmıştır. Harimde kesik bir mahfil vardır. Mahfil, üç ahşap sütun üzerine oturtulmuştur. Camideki süslemeler, ahşap malzemeler üzerine uygulanmıştır. Ahşap kafesli pencereler, ahşap oyma kapı, mahfil köşkü, mihrap ve minber olağanüstü süslemelerle bezenmiştir. Minberin aynalıği üzerinde dikdörtgen levhalar içerisinde, stilize vazoda çiçekler, ay yıldızlar, Mühr-ü Süleymanlar yer alır. Mihrabın kenar bordüründe hayat ağaçları, vazoda çiçekler, laleler işlenmiştir. Köşelerde çarkifelek ve lale motiflerine yer verilmiştir. Mihrabın sol köşesindeki kürsü, Köprülüzâde İbrahim Bey tarafından 1862 yılında yaptırılmıştır.





İşlemeli panolar caminin mihrap deseninden yararlanarak üretildi.



- El sanatları teknolojisi
- alanında suzeni, balıksırtı
- ve Türk işi (karışık pesent)
- teknikleri ile Hint ipeği
- kumaşa işlenerek pano
- haline getirildi.





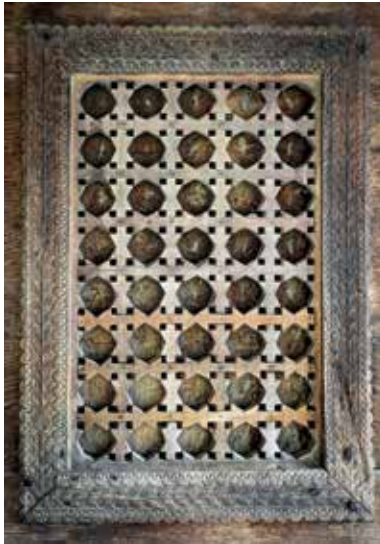


- Kuyumculuk teknolojisi alanında istenilen özellikler doğrultusunda alaşım metal hazırlanıp eritilerek, tel ve plaka haline dönüştürüldü.
- Önceden tasarımı hazırlanan desen gümüş metal üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi.
- Tasarıma uygun tel ve güverse hazırlandı, tel sarma tekniği kullanıldı. Kesimi biten metaller tesviye yapılarak istenen şekle getirildi.



- Hasır kolyenin kilit kısmı için ölçüye uygun plaka ve tel hazırlandı. Hasır örgü (Hasır; 32 mikron gümüş telden oluşur), oksitleme ve cilalama teknikleri kullanıldı. Tesviyesi yapılan ürün zımpara, ponza ve cila ile parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi yapıldı.
- Kalem atma tekniğiyle ürün son halini aldı.

Takılarda caminin minber süslemelerinden yararlanıldı.



- Kuyumculuk teknolojisi alanında önceden tasarımı hazırlanan desen gümüş metal üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi. Tesviyesi yapılarak ürün istenen şekle getirildi. Zımpara, ponza ve cila ile ürün parlatıldıktan sonra yıkama ve kurutma işlemi yapıldı.
- Nakış deseni el sanatları teknolojisi alanında tasarıma yerleştirildi. Basit iğne nakışı tekniklerinden papatya iğnesi, tohum işi, sarma ve gözeme teknikleri kullanılarak kolye tamamlandı.





Desen, grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildikten sonra kuyumculuk teknolojisi alanında telkari tekniğine uygun hale getirildi.

Bakır metal alaşımdan farklı mikronlarda teller hazırlanarak telkari ürünün dış çatısı oluşturuldu. Mekik, damla, spiral teknikleri kullanılarak çatının dolgu işlemi yapıldı. Parçalar kaynaklama teknikleri ile birleştirildi. İstenilen uygun renklendirme yapılarak ürünün telkari kısmı tamamlandı. Ürünler doğal ahşap yüzey üzerine monte edilerek sergilendi.



Telkari kapı menteşe ve tokmağı cami kapı desenlerinden esinlenerek tasarlandı.



Desen çizimi grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında yapıldı. İstenilen ölçüde ahşaplar kestirilip çizimler ahşaplar üzerine geçirildi. Ahşap boyama tekniğiyle akrilik boya kullanılarak boyandı. Kapının orta kısmı bilgisayar ortamında renklendirilip transfer baskı yapıldıktan sonra çatlatma yöntemi ile süslendi.





Çini tasarımında cami kapı süslemelerinden esinlenildi.

- Desen çiniye uygun boyuta getirildikten sonra boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi. Delme işlemi bittikten sonra çini tabak zımparalanarak tozu alındı. Pürüzsüz yüzeye desen oturtularak kömür tozu ile üstünden geçildi.
- Fırça ile tahrirlenen desen uygun renklerle boyandı.
- Çini sırcası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve düzeltmeleri yapılan çini, fırında ortalama bir gün süreyle, 900 °C'de pişirildi.



Örgü işlerinde caminin iç sütun desenlerinden yararlanıldı.



- Desen makinede el tekniği kullanılarak örüldü. Arka kısmında lastik bant tekniği kullanılarak ilik düğme işlemi yapıldı. Tığ işi çiçek motifleri hazırlanarak ürün üzerine yerleştirildi.
- Triko kumaşlar tekstil teknolojisi alanında makinede el tekniği ile örüldü. Tığ işi çiçek motifleri hazırlanarak ürün üzerine yerleştirildi. İç kısmında astar uygulandı. Ahşap çanta sapı kullanıldı. Çanta ağız kısmı çıtçıt ile birleştirildi.





Dernekpazarı

Yukarı Kondu Camii

Cami, kitabelerindeki bilgilere göre, Mustafa İbn-i Hasan, İbrahim ve Ahmet ustalar tarafından inşa edilmiştir. Mihrabı ise İbrahim bin Muhammed tarafından yapılmıştır. Eğimli bir arazide yer alan cami, harim ve iki katlı son cemaat yerinden oluşur. Ahşap süsleme bakımından ilimizin en zengin camilerinden biridir. Ahşap kapı kanatları, taş kapı söveleri; Mühr-ü Süleyman, vazoda çiçekler, sepet örgü motifleri ile süslüdür. Cami içi mahfil sütunları, korkuluk bordürleri, geometrik ve çivili süslemelerle bezelidir. Son cemaat yerinin ikinci katında ahşap kapı ve yanındaki levhalarda sekiz kollu yıldızlar, vazoda çiçekler, geometrik kompozisyonlar yer alır.

Geometrik bordürlerle süslü taş mihrabın üst kısmında yazılar ve tarihler vardır. Ahşap oyma süslemelerle süslü minberin aynalıklarında dikdörtgen levhalar içerisinde vazoda çiçek motifleri yer alır. Ahşap oymalar, çivili süslemeler ile desteklenmiştir. Kare planlı tavan göbeği, iç içe süslemeli bordürlerle kaplıdır.

- Elde örülen dantel, makinede
- örülen triko kumaşa tığ işi
- tekniğiyle monte edildi.
- Kenarları tığ işi ile dönülerek
- ürün tamamlandı.



Koltuk battaniyesi dantelinde Yukarı Kondu Camii'nin giriş kapısı üzerinde yer alan desenlerden esinlenildi.



Dernekpazarı

Taşcılar Camii

Eğimli bir arazide inşa edilen caminin, kesme taş üzerine işlenmiş kitabesinden, H.1219 (M.1804) yılında inşa edildiği anlaşılmaktadır. Mahfil katına kadar taş olan caminin üst kısmı ahşap yığma tekniğiyle yapılmıştır. Cami, geniş saçakları olan dört omuz kırma çatı ile örtülüdür. Tavanı iki, mahfili ise altı ahşap sütun taşır. Taş ve ahşap süslemeler bakımından zengin örneklerle sahip olan eserin, ahşap kapı kanatları üzerinde, soyut sekizgen bitkisel bezemeler yer alır. Mihrap, taş olup bitkisel ve geometrik motiflerle süslenmiştir. Köşelik ve niş içerisinde ibrik motiflerine yer verilmiştir. Nişin en üstünde bir püskül yer alır. Minber aynalıkları ahşaptan olup, levhalara bölünmüş kare içerisinde eşkenar dörtgen ve rozetlerle süslenmiştir.

Tavanında, kırılmalı kubbe olarak bilinen içerlek göbek bulunur. Mahfil köşkü, korkuluk cephesi, ahşap oyma bordürlere sahiptir. Mahfili taşıyan ayakların başlıklarında, geometrik yıldızlar, Mühr-ü Süleyman motifli süslemeler yer alır. Caminin ahşap kürsüsü üzerinde halat bordürlü sekizgenler içerisinde yıldız süslemeleri vardır.



- El sanatları teknolojisi
- alanında suzeni, balıksırtı,
- Y iğnesi, sim sarma ve
- çift balıksırtı teknikleri
- kullanıldı. El dokuma keten
- kumaş üzerine elde işlenip
- örtü haline getirildi.



Nakış örtü Taşçılar Camii'nin minberinde yer alan desenlerden yararlanarak üretildi.



- El sanatları teknolojisi
- alanında sarma, suzeni,
- balıksırtı teknikleri ile
- Hint ipeği kumaşa işlendi.
- İnci taşı ile süslenerek gece
- çantası haline getirildi.

Gece çantası için camide yer alan kapı deseninden yararlanıldı.





Hayrat

Dereyurt Köyü Camii



Dereyurt Merkez Mahallesi'nde dik bir yamaçta taş temeller üzerine tamamen ahşap yığma olarak inşa edilmiştir. Kiremit kaplı dört omuz çatı ile örtülüdür. Cami giriş kapısı üzerinde yapım tarihi H.1247 (1831) olarak yazılmıştır. Caminin son cemaat yeri, yer darlığı nedeniyle batıya alınmıştır.

Batıdaki hayat kısmına dik bir yolla çıkılır. Harimin kuzeyinde iki mekân cami hariminin kuzeyinde “U” planlı mahfil bulunur. Süsleme bakımından çok zengin olan caminin, cami ve imam odası kapıları, mihrap, minber ve mahfil köşkü, vazoda çiçekler, sepet örgü, oyma ve boyama teknikleriyle süslenmiştir. Kareleme, rozetleme ve dalgalı hatlarla süslemeler yapılmıştır. Minberin içe bakan aynalığında, vazoda çiçekler, diğer yüzünde sepet örgü işlenmiştir. Mahfil korkuluğunda sepet örgü, şerit, püskül motifli bordürler yer alır.

Gece antası tasarımında Hayrat Dereyurt Köyü Camii'nde yer alan kapı deseninden yararlanıldı.

- El sanatları teknolojisini
- alanında suzeni, balıksırtı,
- sarma teknikleri ile Hint
- ipeği kumaşa ılendi. U
- kısımlarına püskül ve
- top boncuk süslemeleri
- yapılarak gece antası ve
- pano haline getirildi.





- Desen çiniye uygun boyuta
- getirildikten sonra boncuk
- iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına
- delindi. Delme işlemi bittikten
- sonra çini tabak zımparalanarak
- tozu alındı. Pürüzsüz yüzeye
- desen oturtularak kömür tozu ile
- üstünden geçildi.
- Fırça ile tahrirlenen desen
- uygun renklerle boyandı.
- Çini sırcası hazırlanıp biten
- ürünler uygun teknikle
- sırlandı. Kuruyan, temizliği
- ve düzeltmeleri yapılan çini,
- fırında ortalama bir gün süreyle,
- 900 °C'de pişirildi.



Çini şamdan tasarımında caminin minber kısmında yer alan ahşap oyma süslemelerden esinlenildi.



Nakiş örtü cami giriş kapısı deseninden esinlenerek üretildi.



- El sanatları teknolojisi alanında
- suzeni, puan sarma, muşabak,
- balıksırtı ve düz sarma
- teknikleri kullanıldı. Elde ipek
- ve keten karışımı dokuma kumaş
- üzerine işlenip örtü haline
- getirildi.



Maçka

Livara (Yazlık Köyü) Camii

Düzgün kesme taştan yapılmış olan bina, üç nefli bazilika tarzında yapılmıştır. Nefler dört sütunla birbirinden ayrılmıştır. Sütunların üzerine ana kubbe yerleştirilmiş, yanlardaki iki nefin üzeri beşik tonozla örtülmüştür. Giriş kapısı, sütun başlıkları işlemeli olup, caminin giriş kapısı üzerinde; Anadolu uygarlıklarının çoğunda rastladığımız kartal motifli süslemeler bulunur. Kitabesi bulunamamıştır; ancak kaynaklardan 1862 yılında inşa edildiği anlaşılmaktadır. Camiye çevrildikten sonra apsis önü örülmüş, mihrap eklenmiş ve binada bazı değişiklikler yapılmıştır.



Dernekpazarı Kondu Camii minberi.

Paravan için Maçka Livera Köyü Camii kapısı ve Dernekpazarı Kondu Camii minber işlemelerinden esinlenildi.

- El sanatları teknolojisi alanında
- muşabak, suzeni, sap işi, düz
- sargı, balıksırtı, Çin iğnesi
- teknikleri kullanılarak elde Hint
- ipeği kumaşa işlendi. Zımbalar
- ile süslendikten sonra paravan
- haline getirildi.





Maça

Sümela Manastırı



Manastır, Maçka ilçesi Altındere Mahallesi içerisindeki Karadağ üzerindeki sarp bir tepenin orta kısmında bulunan bir mağara etrafında kurulmuştur. Kuruluş tarihi IV. yy'la kadar indirilirse de bu gün var olan kalıntılar en erken XIII.-XIV. yy'a aittir. Manastırın kanıtlanabilen gerçek kuruluşu, Komnenos Kralı 3. Aleksios dönemine tarihlenmektedir. 1365 yılında hazırlattığı bir vakfiye ile manastırın idari şartlarını, arazi ve gelirlerini düzene koymuştur. XVIII. yy'da sağlanan yardımlarla büyük bir kısmı yeniden inşa edilmiş olup, 1479'da bütün duvarları fresklerle süslenmiştir. 1860'lı yıllarda yeni bina denilen büyük yapı yapıldığında binanın uçurumdaki kemerlerle birlikte yedi katı olduğu, esas mesken kısmının dört sıra penceresi bulunduğu, her katta sekiz oda yer aldığı bilinmektedir. Manastırın özellikle XIX. yy'da yapılan iç mekânlarında Türk mimarisinin izleri görülmektedir. Kaya kilisesi ve ona bağlı şapellerin iç ve dış duvarları İncil'den alınan konuların işlendiği tasvirlerle süslenmiştir. 1923 yılında boşaltılan manastır, 1930 yılında geçirdiği büyük yangında tamamen harabe durumuna gelmiştir. 1972 yılında ören yeri olarak ziyarete açılan manastır uzun süren bir restorasyon dönemi geçirerek eski görünümüne kavuşturulmuştur. İçerisinde bir ayazma, dört şapel, tapınma yeri, yatak odaları, salonlar, erzak depoları, kitaplıklar, mutfak, yağ deposu gibi bölümlerin olduğu manastır şehrimizin önemli bir kültürel zenginliğidir.

Desen, grafik fotoğraf alanında grafiksel çizimi yapıldıktan sonra bez kumaşlara basıldı. Giyim üretim teknolojisi alanında bez kumaşlar tasarlanan çanta modellerine uygun dikimi yapıldı. Ürünün askısı eklenerek ürün tamamlandı.

Çantaların tasarımında Maçka Sümela Manastırı'nın dış görünümünden esinlenildi.



- Grafik fotoğraf alanında
- grafiksel çizimi yapıldıktan
- sonra renklendirilmiş,
- kenarlarına uygun motifler
- tasarlanmıştır. Daha sonra tabak
- üzerine baskısı yaptırılmıştır.
- Bu ürün Trabzon Tanıtım
- Günleri için tasarlanmıştır.



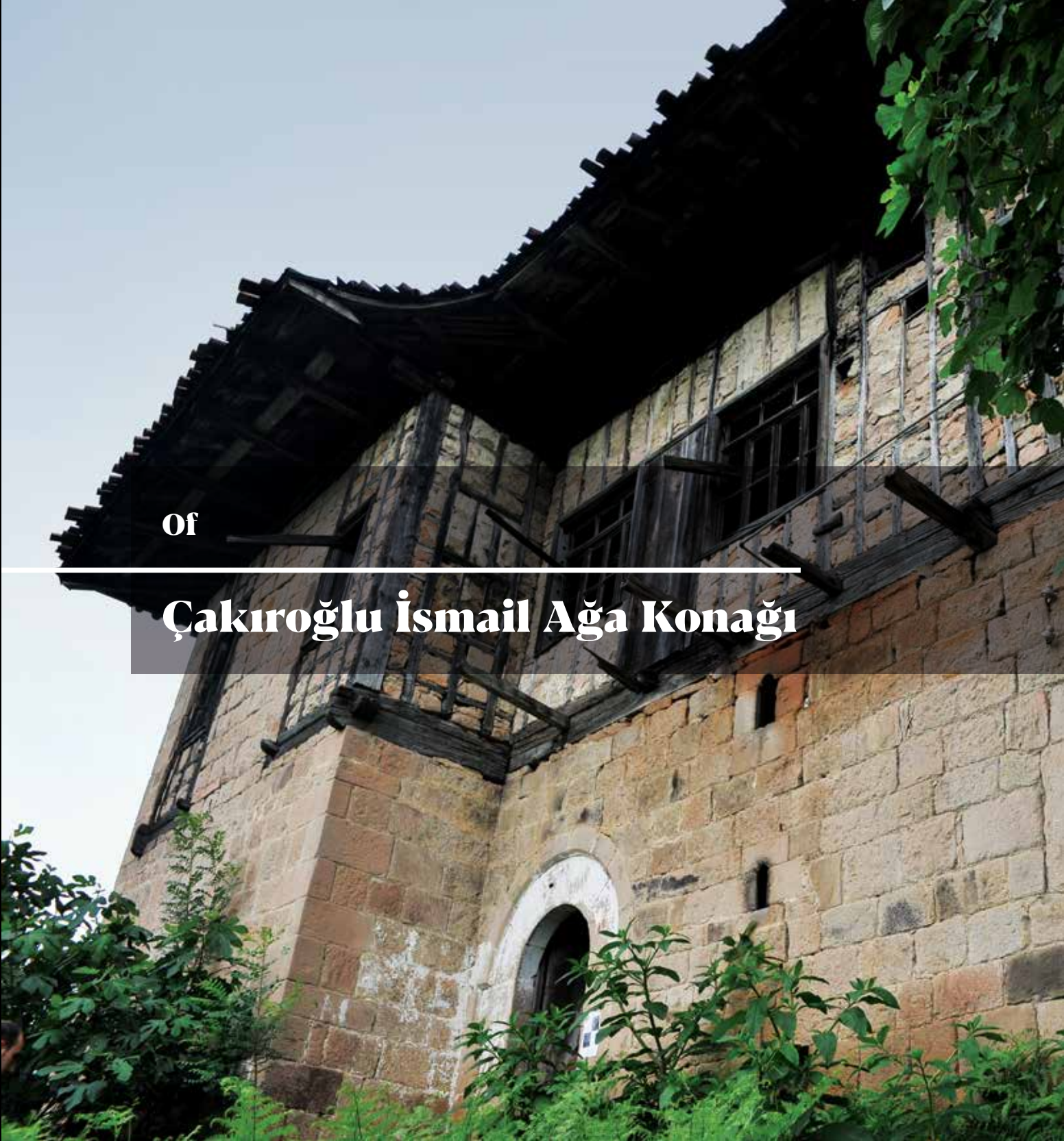
Serigrafi tabak tasarımında Maçka Sümela Manastırı'nın dış görünümünden esinlenilmiştir.



- El sanatları teknolojisi alanında
- Antep işi, sap işi ve Y iğnesi
- teknikleri kullanılarak keten
- kumaş üzerine elde işlemesi
- yapıldı.
- Kasmağa yerleştirilerek ürün
- haline getirildi.



Lambaderin tasarımında Sümela Manastırı'nın dış görünümünden esinlenildi.



of

Çakıroğlu İsmail Ağa Konağı



Of ilçesi Sıraağaç Mahallesi'nde bulunan konak, XIX. yy'da yöre âyanlarından Çakıroğlu İsmail Ağa tarafından yaptırılmıştır. Çevreye hâkim bir tepe üzerine inşa edilen konak, dikdörtgen planlı ve kesme taştandır. Doğu Karadeniz'de var olan ağa konaklarının en büyüğüdür. Konağın doğu yönüne bakan giriş cephesi duvarı ince yontu ve iyi işçiliğe sahip taş duvardır. Duvarlar çubuklu ve göz dolma teknikleriyle yapılmıştır. Dış duvarlar taş olmasına rağmen tüm iç duvarlar ve kat döşemeleri ahşaptır.

Yol cephesinden üç katlı gibi duran yapı arkada iki kattan oluşur. Doğuya bakan ön girişten geçilince bir merdiven göze çarpar. Bu merdivenle ön cepheye bakan mekânlara çıkılır. Bu yöndeki mekânların gündüzde kullanılan misafir ve selamlık kısımları olduğu; sofalara açılan kapıların oyma desenli ve ocaklarının süslü olmasından anlaşılır. Sofa pencerelerinin üst bölümlerine ahşap ızgaralı gölgelikler yerleştirilmiştir. Zemin katta mutfak (aşana) bulunur. Aşana içerisinde ayrı kemerlere sahip iki ocak vardır. Bu uygulama Doğu Karadeniz'de kalabalık insanların yaşadığı evlerde yaygındır. Dört yöne eğimli kırma çatı ile örtülü konağın oyma kapı kanatları süslü ocak nişleri oldukça ince işçilikle yapılmıştır.



- Tasarım atölyesinde tasarlanan
- kazak modelinin desen kartı
- tekstil teknolojisi alanında
- çıkartılarak örgü makinesinde
- örüldü.
- Takımın pantolonu giyim üretim
- teknolojisi alanında dikildi.
- Grafik fotoğraf alanında kalıbı
- çıkarılan desenlerle keten kumaş
- üzerine baskılar yapıldı.

Erkek bluzunun deseninde Çakıroğlu Konağı'nın iç kapısında yer alan desenden esinlenildi.



- Tasarım atölyesinde
- elbisenin tasarımı yapıp
- giyim üretim teknolojisi
- alanında dikildi.
- Üzerindeki motifler grafik
- fotoğraf alanında kumaş
- boyama tekniği ile ipek
- kumaş üzerine boyandı.

Elbisenin deseninde konağın şöminesinde yer alan desenlerden yararlanıldı. Elbisede yer alan tüm desenler elde boyandı.



A photograph of the Abdullah Paşa Çeşmesi (Fountain) in Ortahisar. The fountain is a white marble structure with a central basin and a decorative archway. It is set against a large, rough-hewn stone wall. A black metal gate is visible to the right of the fountain. A white lamp is mounted on the wall above the fountain. The foreground is a green lawn.

Ortahisar

Abdullah Paşa Çeşmesi



Abdullah Paşa Çeşmesi Zağnos Paşa Kulesi'nin doğu girişinde yer alır. Çeşme, zamanında bugünkü Taksim Meydanı'nda bulunmaktaymış ancak yol yapımı esnasında sökülmüş ve bugünkü yerine yerleştirilmiştir. Trabzon Valisi Haznedarzâde Abdullah Paşa tarafından, 1844 yılında, mermerden yaptırılmıştır. Dikdörtgen biçiminde olup, ampir üslubunda yapılmıştır. Stili, hayat ağacı rozetleri, akantus yaprakları, Arapça ve Farsça kitabeleri ile bu tarzdaki çeşmelerin en güzel örneklerinden birini oluşturmaktadır.



..... Kuyumculuk teknolojisi alanında önceden
..... tasarımı hazırlanan desen, pirinç metal
..... üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle
..... tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme
..... işlemi gerçekleştirildi. Tasarıma uygun zincir
..... tedarik edildi.

..... Kaynak yöntemiyle birleştirilen parçalar
..... istenilen şekle getirilerek tesviyesi yapıldı.
..... Zımpara, ponza ve cila ile ürün parlatılıp
..... yıkama ve kurutma işlemi yapıldı. Yıkama ve
..... kurutma işlemi ardından ürün tamamlandı.



Takılarda Trabzon Kale duvarında yer alan
Abdullah Paşa Çeşmesi'nin süslemelerinden yararlanıldı.

..... Kuyumculuk teknolojisi alanında önceden
..... tasarımı hazırlanan desen, pirinç metal
..... üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle
..... tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme
..... işlemi gerçekleştirildi. Tasarıma uygun zincir
..... tedarik edildi.

..... Kaynak yöntemiyle birleştirilen parçalar
..... istenilen şekle getirilerek tesviyesi yapıldı.
..... Zımpara, ponza ve cila ile ürün parlatılıp
..... yıkama ve kurutma işlemi yapıldı. Yıkama ve
..... kurutma işleminden sonra kazaz* ve klasik
..... zincir ile birleştirilerek ürün tamamlandı.





Ortahisar

Alacahan

Şehrimizin en eski çarşısı olan Kemeraltı Çarşısı'nda, Bakırcılar Semti olarak bilinen kısımda yer alan Alacahan avlulu üç katlı bir handır. Kesin yapılış tarihi bilinmemektedir. Yakınındaki Alaca Hamam ile birlikte XVIII. yy'la tarihlendirilmektedir. Bütünüyle dikdörtgen planlı olan han, iyi bir taş işçiliği gösterir. Çatısı alaturka kiremitle örtülüdür. Bütün cepheleri yapılarla kapatılmıştır. Ana giriş kapısı batı tarafta cephenin ortasındadır. Revaklı avlusunun çevresinde odalar sıralanmıştır. Zemin katında depolar, birinci ve ikinci katta odalar vardır. Uzun yıllar bakımsız ve atıl kalan han Trabzon Valiliği tarafından restore ettirilerek 2014 yılında yeniden hizmete açılmıştır. Alanın özelliğine uygun olarak, Halk Eğitim Merkezi ve Trabzon Olgunlaşma Enstitüsü'nün çeşitli geleneksel el sanatları üretim ve pazarlama atölyeleri olarak hizmet vermeye başlamıştır.

Erkek giysisinde İpek Yolu güzergâhında bulunan Alacahan'dan ve kervan tasvirlerinden esinlenildi.



- : Gömlek ve pantolon tasarımı atölyesinde tasarlandı. Grafik fotoğraf alanında motiflerin çizimi yapıldı. Çizimi kumaşa aktarılan desen giyim üretim teknolojisi alanında kesilerek gömlek üzerine aplike edildi.





Ortahisar

Atatürk Köşkü



Soğuksu Mahallesi'nde,   hre hâkim bir tepede bulunan Atatürk K    , 1890 yılında Rum zenginlerinden Konstantin Kabayanidis tarafından yazlık k     olarak yaptırılmıştır. Avrupa ve Rönesans mimarisinin gösterişli Avrupa simgeleri binada kullanılmıştır. 15 Eylül 1924'te Atatürk'  n Trabzon'u ilk ziyaretinde görerek çok beğendiği k    , Atatürk'e hediye edilmek üzere satın alınarak, 1930 yılında İl   zel İdaresince Tescil ve İl Daimi Encümeninin 1931 yılında aldığı kararla Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya temlik edilmiştir. 1930'daki ziyaretinde de kış gezen Atatürk, 10-12 Haziran 1937 tarihindeki son ziyaretinde k    te kalmış ve burada bütün mal varlığını Türk Milletine bağışlama kararını almıştır.

K    , bodrum üzerine zemin kat ve artı iki kattan oluşur. Binanın girişi doğu yönündedir. Dört katlı k    r yapının cephe özellikleri ve mekân düzeni Avrupa mimarisinin özelliklerini taşır. Yapının mozaik döşemeleri, ampir tarzlı al  ı süslemeleri, üst katlara çıkan ahşap döner merdivenleri ve geniş süslü ahşap saçakları dikkat çekmektedir. Bu gün hâlâ müze olarak hizmet veren k     Trabzon'un en çok ziyaret edilen mek  nlarından biridir.



- Grafik fotoğraf alanında
- grafiksel çizimi yapıldı.
- Kırılent kumaşı tekstil
- teknolojisi alanında makinede
- örüldükten sonra desen
- kumaşın üzerine geçirildi.
- Renklendirilmesi yapılarak basit
- nakış iğne teknikleri ile işlenmesi
- yapıldı. Makinede örülen
- kumaşlarla çiçek yapılarak
- kırılent süslendi.



Köşe minderlerinde Atatürk Köşkü
duvar bordürlerinden yararlanıldı.

Nakış örtüde köşkün genel görünümünden esinlenildi.

- Çizimi el sanatları teknolojisi
- alanında stilize edilerek
- işlemeye uygun hale getirildi.
- Tel sarma, tel muşabak, sim
- sarma, suzeni, balıksırtı, sap
- işi ve Türk işi (karışık pesent)
- teknikleri kullanılarak keten,
- bürümcük, dokuma kumaşa
- elde işlendi.



- Grafik fotoğraf alanında
- grafiksel çizimi yapıldıktan
- sonra renklendirildi. Tavan
- desenlerinden yararlanılarak
- kenarlarına uygun motifler
- yerleştirildi. Tasarımı biten
- tabağın baskısı yaptırıldı.
- Bu ürün "Trabzon Tanıtım
- Günleri" için tasarlandı.



Serigrafi tabakta köşkün dış görünümünden esinlenildi.

Kadın ceketinde köşkün tavan desenlerinden esinlenildi.



- Ceketin modeli tasarım
- atölyesinde tasarlandı. Giyim
- üretim teknolojisi alanında
- kalıbı çıkarılan elbiseye
- grafik fotoğraf alanında
- çizilen desen oturtuldu.
- Tasarlanan model, ipek kumaş
- üzerine yorganlama tekniği
- ile işlenip tamamlandı. Giyim
- üretim teknolojisi alanında
- dikildi.





- : Giysi, tasarım atölyesinde tasarlandı.
- : Grafik fotoğraf alanında desenler için
- : ahşap kalıplar oyuldu. Tasarlanan
- : kostüme göre, giyim üretim teknolojisi
- : alanında kesildi. Grafik fotoğraf alanında
- : hazırlanan ağaç kalıplarla basıldı.
- : Giyim üretim teknolojisi alanında
- : birleştirilerek elbise haline getirildi.

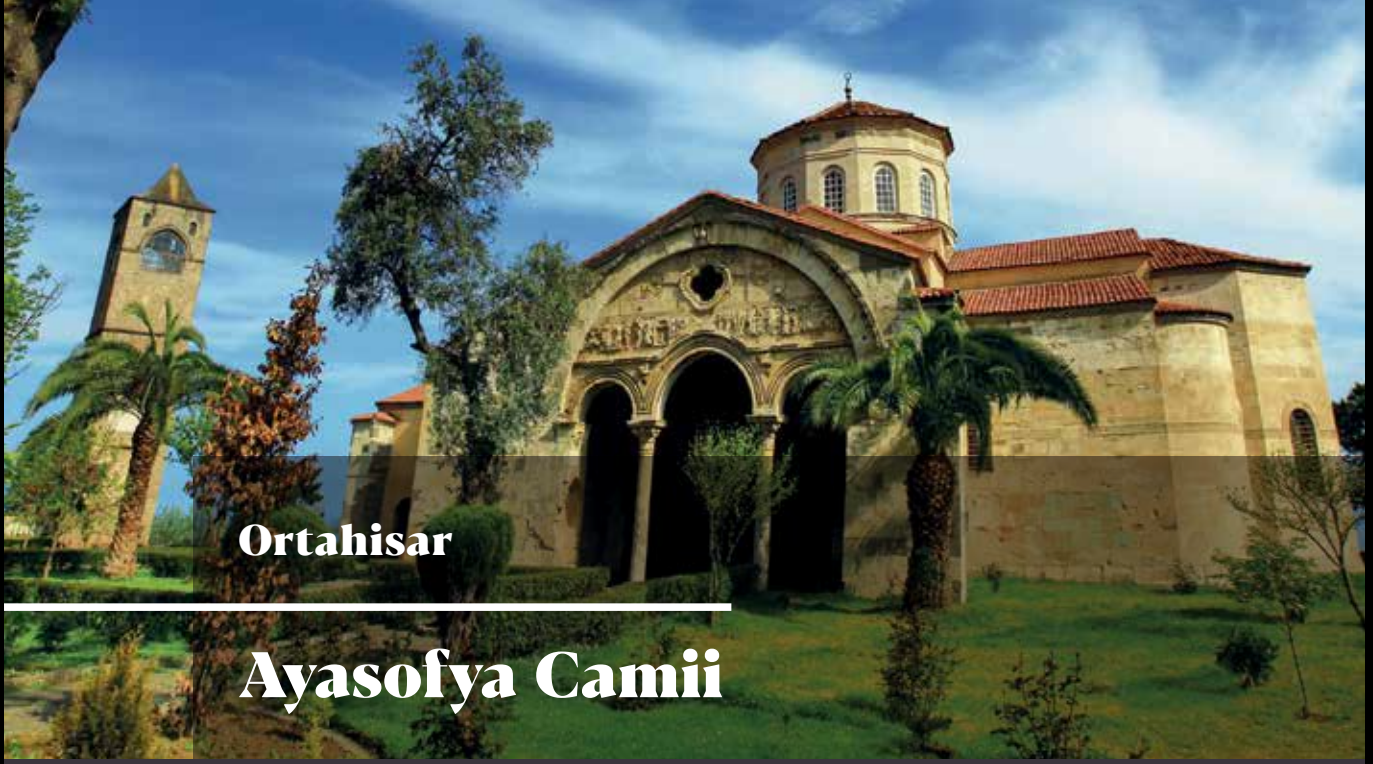
Şifon elbisede köşkün duvar bordürlerinden yararlanıldı.



- Model tasarım atölyesinde tasarlandı. Behiye Yayla'nın katılımıyla ipek kumaş üzerine bağlama batık tekniği uygulandı.
- Elbisenin gerdanlık ve bileklik tasarımı grafik fotoğraf alanında hazırlanarak kuyumculuk teknolojisi alanına verildi.
- Telkari atölyesinde bakır metal alaşımdan farklı mikronlarda teller hazırlanarak telkari ürünün dış çatısı oluşturuldu. Mekik, damla, spiral teknikleri kullanılarak çatının dolgu işlemi yapıldı. Parçalar kaynaklama teknikleri ile birleştirildi. İstenilen uygun renklendirme yapılarak ürünün telkari kısmı tamamlandı.
- Dikim ve birleştirmeler giyim üretim teknolojisi alanı tarafından yapıldı.



Elbisenin deseninde konağın şöminesinde yer alan desenlerden yararlanıldı. Elbisede yer alan tüm desenler elde boyandı.



Ortahisar

Ayasofya Camii

Şehrimizin batı girişinde sahile hâkim bir noktada bulunan eser, anıt müze olup, Trabzon'da Doğu Roma Dönemi yapılarının önemlilerinden biridir. Trabzon Komnenos Krallığı döneminde (1250-1260) kilise olarak yapıldığı kabul edilmektedir. 1572-1573 yılında camiye çevrilen yapı, 1864 yılında esaslı bir onarım geçirmiştir. I. Dünya Savaşı yıllarında bir süre depo ve hastane olarak kullanılan bina 1964 yılında müze olarak ziyarete açılmıştır.

Kare haç planlı, merkezi kubbeli bir yapıdır. Güney, kuzey ve batıda olmak üzere üç girişi bulunmaktadır. Nartekse sahip olan yapı üç neflidir. Her nef doğu yönünde bir apsise sahiptir. Yüksek kubbe kasnağı 12 köşelidir.

Mimari dekorasyon açısından zengin olan yapıda resim sanatı, taş işçiliği ve mozaik süslemeler birlikte kullanılmıştır. İç duvarların tamamı fresklerle kaplı olmasına rağmen birçoğu günümüze ulaşamamıştır. Fresklerin en iyi korunabildiği alan narteks bölümüdür. Güney portiğin alınlığında, bir friz halinde Adem ile Havva'nın cennetten kovulmaları tasvir edilmiştir. Kemerin kilit taşı üzerinde Komnenosların sembolü olan tek başlı kartal motifi yer almaktadır. Batı cephesinde mukarnash nişler, sütun başlıkları, kuzey cephesindeki geometrik kompozisyonlu madalyonlar İslam sanatının izlerini taşımakta olup Selçuklu taş süslemeciliğinin örneklerini oluşturur. Müzenin 25 metre batısında yer alan Çan Kulesi, 1427 yılında yaptırılmıştır. Anıt müze olarak kullanılan yapının ana mekânı, geçirilen hukuki süreç sonucunda Fatih Sultan Mehmet Vakfı'nın malı olarak 2013 yılında camiye çevrilmiştir.

Desen çizimi grafik fotoğraf alanında yapıldıktan sonra tuval beze baskı alındı. Giyim üretim teknolojisi alanında çalışmanın tercih edilen yerleri, makinede serbest düz dikiş tekniği kullanılarak işlendi.



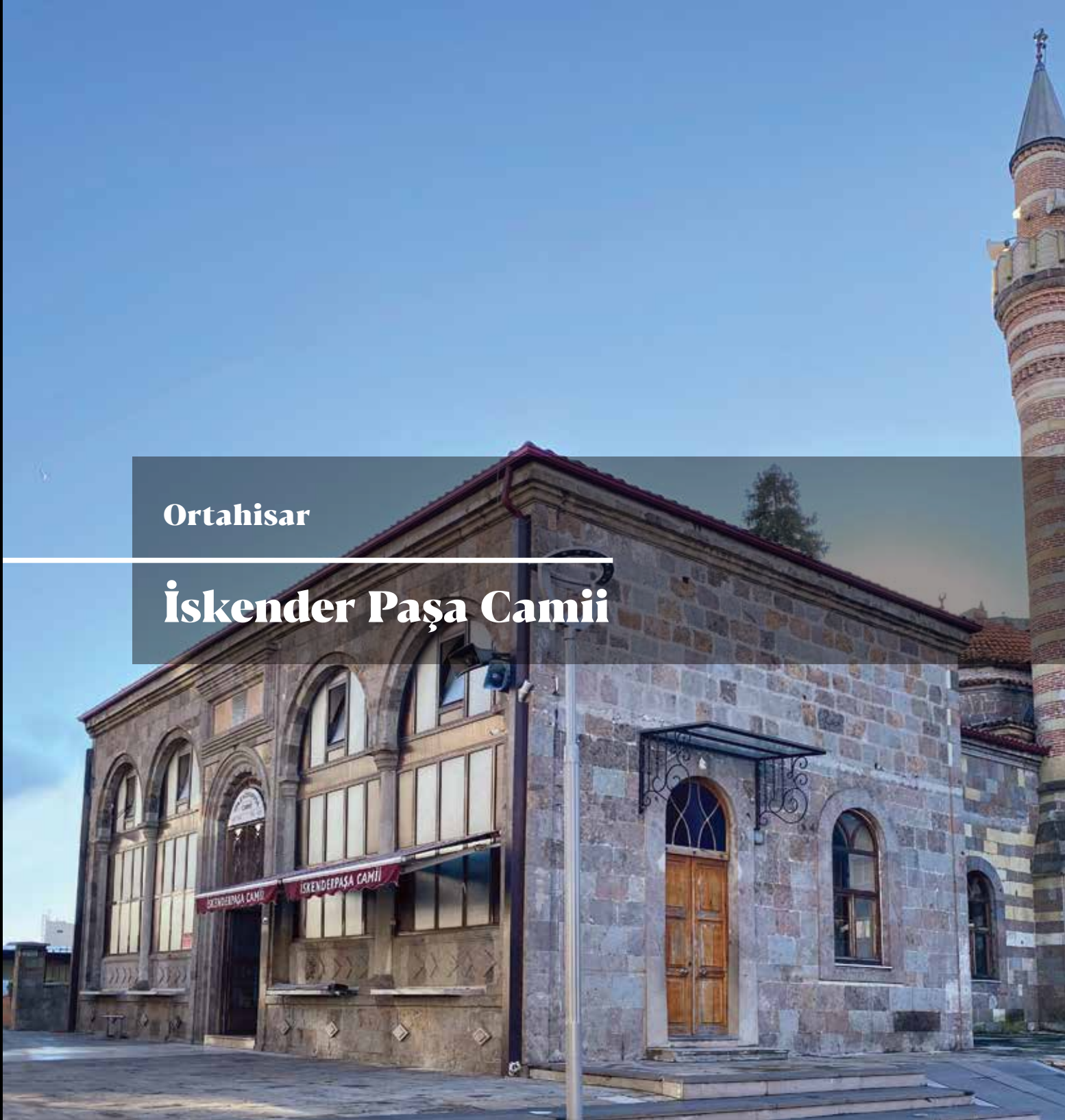
Pano ve nakış örtüde Ayasofya Camii'nin genel görünümünden esinlenildi.

Çizimi el sanatları teknolojisi alanında yapılan Ayasofya Camii stilize edilerek işlemeye uygun hale getirildi. Suzeni, balıksırtı, sarma, tohum işi, sap işi ve Türk işi (karışık pesent) teknikleri kullanılarak keten kumaşa elde işlendi.



Ortahisar

İskender Paşa Camii



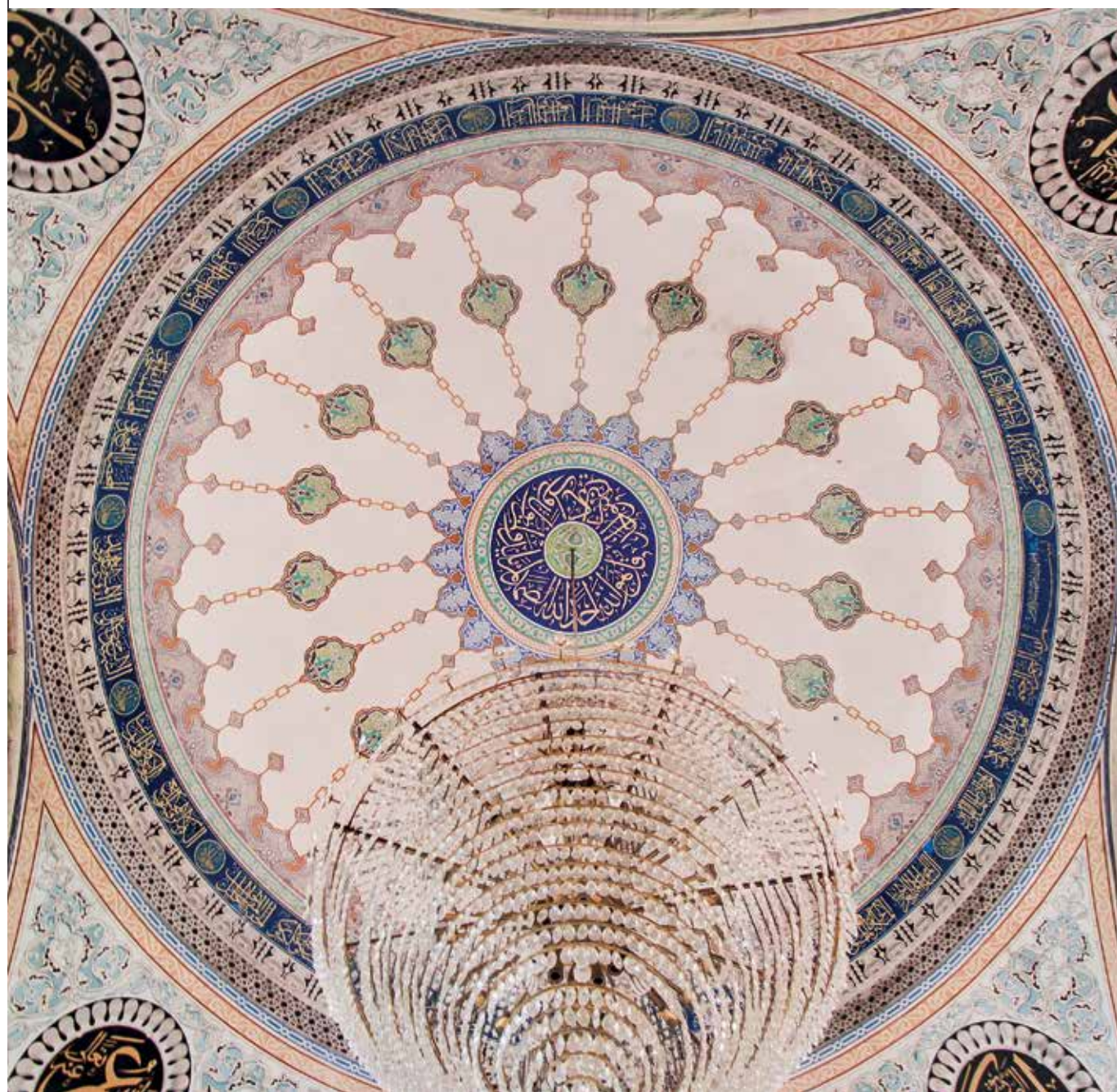


Atatürk Alanı'nda Belediye Binasının bitişiğinde yer almaktadır. Caminin avlusunda yer alan medresesi yıkılmış, batı tarafındaki mezarlık kaldırılmıştır. Burada sadece İskender Paşa'nın mezarı bırakılmıştır. Camiye değişik zamanlarda ilaveler yapılmış ve onarımlarla özgünlüğü bozulmuştur. Çok iyi bir taş işçiliğine sahiptir. Minare , tuğla ve renkli taşlarla alması tarzda yapılmıştır.

Yapının esas planı İzmit'teki Yeşil Cami'ye benzemektedir. Muhtemelen öndeki üç bölümlü alan son onarımlarla değiştirilmiş ve kırma çatı ile örtülmüştür. Son cemaat mahallinden ara bölüme girilir. Burası, yan duvarlarla ve güneyden iki sütuna oturan ortada bir kubbe, doğu ve batısındaki tonoz parçaları ile örtülmüştür. Harim kısmı pandantiflere oturan bir kubbeye sahiptir.

Mihrap ve minber mermerden yapılmıştır. XIX. yüzyıl barok süslemelerine sahiptir. Üzerlerinde iri yapraklı kıvrım dallı bordürler ve kartuşlar bulunmaktadır. Caminin içerisinde kalem işi süslemeler de bulunmaktadır.

Caminin H. 936 (1529), tarihli inşa kitabesi cephedeki giriş kapısı üzerindedir. Ayrıca burada yapının bugünkü haline kavuştuğu 1882 yılı onarımına ait kitabe de bulunmaktadır.



Tesbih tasarımında İskender Paşa Camii kubbe nakış desenlerinden yararlanıldı.

- Kuyumculuk teknolojisi
- alanında tasarımı hazırlanan
- desen, gümüş metal üzerine
- aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle
- tasarıma uygun olarak iç
- boşaltma ve kesme işlemi
- gerçekleştirildi.
- Tesviyesi yapıp istenen şekle
- getirilen ürün; zımpara, ponza
- ve cila ile parlatılıp yıkama ve
- kurutma işlemi yapıldı. Gümüş
- kazaz ve yarı değerli taşlarla
- birleştirilerek ürün tamamlandı.





Ortahisar

Konak Camii

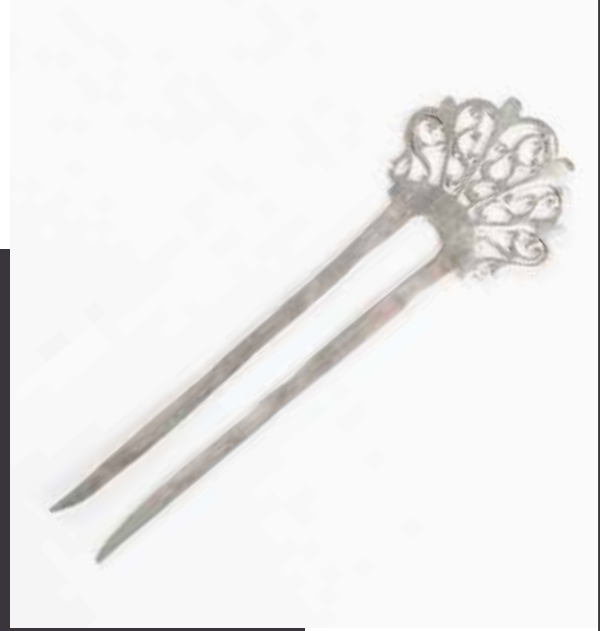
Eğimli bir arazide inşa edilen caminin, kesme taş üzerine işlenmiş kitabesinden, H.1219 (M.1804) yılında inşa edildiği anlaşılmaktadır. Mahfil katına kadar taş olan caminin üst kısmı ahşap yığma tekniğiyle yapılmıştır. Cami, geniş saçakları olan dört omuz kırma çatı ile örtülüdür. Tavanı iki, mahfili ise altı ahşap sütun taşır. Taş ve ahşap süslemeler bakımından zengin örneklerle sahip olan eserin, ahşap kapı kanatları üzerinde, soyut sekizgen bitkisel bezemeler yer alır. Mihrap, taş olup bitkisel ve geometrik motiflerle süslenmiştir. Köşelik ve niş içerisinde ibrik motiflerine yer verilmiştir. Nişin en üstünde bir püskül yer alır. Minber aynalıkları ahşaptan olup, levhalara bölünmüş kare içerisinde eşkenar dörtgen ve rozetlerle süslenmiştir.

Tavanında, kırlangıç kubbe olarak bilinen içerek göbek bulunur. Mahfil köşkü, korkuluk cephesi, ahşap oyma bordürlere sahiptir. Mahfili taşıyan ayakların başlıklarında, geometrik yıldızlar, Mühr-ü Süleyman motifli süslemeler yer alır. Caminin ahşap kürsüsü üzerinde halat bordürlü sekizgenler içerisinde yıldız süslemeleri vardır.



Saç tokasında Konaq Camii mihrap süslemelerinden yararlanıldı.

- Kuyumculuk teknolojisi alanında önceden tasarımı hazırlanan desen, alpaka metal üzerine aktarıldı.
- Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi.
- Tesviyesi yapıp istenen şekle getirilen ürün zımpara, ponza ve cila ile parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi yapılarak sonlandırıldı.



Kolye caminin iç kısmında yer alan kabartma süslemelerden esinlenerek üretildi.

- Kuyumculuk teknolojisi alanında önceden tasarımı hazırlanan desen gümüş metal üzerine aktarıldı.
- Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi. Taş yuvası ve askı sistemi için pirinç plaka ve tel hazırlandı.
- Parçalar ilave kaynak ile birleştirildi.
- Tesviyesi yapıp istenen şekle getirilen ürün; zımpara, ponza ve cila ile parlatıldı. Taş, ürün üzerine yerleştirilerek sıvama-mıhlama teknikleri kullanıldı. Yıkama ve kurutma işlemi yapıp ürün tamamlandı.





Ortahisar



Kostaki Konağı



Trabzon'da bankerlik yapan Kostaki (Teophylaktos) adlı bir Rum tarafından yaptırılan binanın kesin tarihi bilinmemekle birlikte, 1900'lü yılların başında yaptırıldığı sanılmaktadır. İsimleri tespit edilemeyen İtalyan mimarlar tarafından yapılan binada İtalyan mimarisinin izleri görülür. Binada kullanılan pek çok malzeme İtalya'dan getirilmiştir. Banker Kostaki 1917 yılında iflas edince mal varlığı ile birlikte bu yapıya da el konulmuş ve konak Nemlioğlu ailesi tarafından satın alınmıştır.

Millî Mücadele yıllarında karargâh binası olarak kullanılmış, Cumhuriyet'in ilanından sonra, emval-i metrukeden hazineye intikal etmiştir. Dönemin Trabzon Valisi Ali Galip Bey tarafından kamulaştırılan bina, bir süre hükümet konağı, sonrasında Üçüncü Genel Müfettişlik Binası ve Kız Meslek Lisesi olarak kullanılmıştır. 1987 yılında Kültür Bakanlığına devredilen bina, onarım ve restorasyon çalışmalarından sonra 2001 yılında müze olarak hizmete açılmıştır.

Atatürk, Trabzon'a ilk geldiğinde (15 Eylül 1924) eşi Latife Hanım'la iki gece bu binada konaklamıştır.

Avrupa mimarisinin üslup açısından Türkiye'deki sayılı örneklerinden biri olan eser, iç ve dış mekânlarında zengin süsleme ve kabartmalara sahiptir.



Çinilerde Kostaki Konağı balo salonu
yer karosu desenlerinden esinlenildi.



- Desen çiniye uygun boyuta getirildikten
- sonra boncuk iğnesi yardımı ile eskiz
- kâğıdına delindi. Delme işlemi bittikten
- sonra çini zımparalanarak tozu alındı.
- Pürüzsüz yüzeye desen oturtularak
- kömür tozu ile üstünden geçildi.
- Fırça ile tahrirlenen desen uygun
- renklerle boyandı. Çini sırçası hazırlanıp
- biten ürünler uygun teknikle sırlandı.
- Kuruyan, temizliği ve düzeltmeleri
- yapılan çini, fırında ortalama bir gün
- süreyle, 900 °C'de pişirildi.





- : Desen, el sanatları teknolojisi
- : alanında çizilip renklendirildi.
- : Suzeni tekniği kullanılarak
- : keten kumaş üzerine işlendi. Son
- : hali verildikten sonra puf haline
- : getirildi.

Pufun deseni konağın en üst katındaki sergi alanında yer alan kürsünün oyma işlerinden alındı.

- : Desen çiniye uygun boyuta getirildikten
- : sonra boncuk iğnesi yardımı ile eskiz
- : kâğıdına delindi. Delme işlemi bittikten
- : sonra çini zımparalanarak tozu alındı.
- : Pürüzsüz yüzeye desen oturtularak
- : kömür tozu ile üstünden geçildi.
- : Fırça ile tahrirlenen desen uygun
- : renklerle boyandı. Çini sırcası hazırlanıp
- : biten ürünler uygun teknikle sırlandı.
- : Kuruyan, temizliği ve düzeltmeleri
- : yapılan çini, fırında ortalama bir gün
- : süreyle, 900 °C'de pişirildi.
- : Oluşturulan çini karolar masa kenarlarına
- : yerleştirilerek ürün tamamlandı.



Çini masa deseninde Kostaki Konağı'nın dış cephesinde kullanılan duvar çinilerinden esinlenildi.



Kemer ve küpe tasarımında konağın duvar ve tavan desenlerinden yararlanıldı.



- Kuyumculuk teknolojisi alanında
- önceden tasarımı hazırlanan desen,
- alpaka metal üzerine aktarıldı.
- Ajur kesim tekniğiyle tasarıma
- uygun olarak iç boşaltma ve kesme
- işlemi gerçekleştirildi. Kesimi biten
- metaller heştekleme ve tesviye ile
- istenen şekle getirildi.
- Tesviyesi yapılan ürün zımpara,
- ponza ve cila ile parlatılıp yıkama ve
- kurutma işlemi yapıldı



Tarakta konağın duvar desenlerinden yararlanıldı.



- Kuyumculuk teknolojisi alanında önceden tasarımı hazırlanan desen, alpaka metal üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi.
- Taş yuvası için zirkon metal plaka ve tel hazırlandı.

Tesviyesi yapılan ürün zımpara, ponza ve cila ile parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi yapıldı. Taş, sıvama-mıhlama tekniği kullanılarak tıraşa sabitlendi.

Yaka iğnesi konağın kubbe dokusundan esinlenerek tasarlandı.



- Kuyumculuk teknolojisi alanında önceden tasarımı hazırlanmış olan desen, alpaka metal üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi. Kesimi biten metaller tesviye yapılarak istenen şekle getirildi ve ardından pirinç metal ile birleştirildi.

Taş yuvası, kullanılacak taşın ölçülerine uygun hazırlandı. İstenilen şekle getirilen parçalar ilave kaynak ile birleştirildi. Tesviyesi yapılan ürün zımpara, ponza ve cila ile parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi yapıldı. Taş ürünün üzerine oturtulup sıvama-mıhlama işlemi yapılarak ürün tamamlandı.



- El sanatları
- teknolojisi alanında
- çizilerek kumaşa
- geçirildi. Suzeni
- tekniği kullanılarak
- tasarıma uygun
- şekilde renklendirildi.



Nakiş örtülerde konağın balo salonunda bulunan yer ve duvar döşeme desenlerinden esinlenildi.



- El sanatları
- teknolojisi alanında
- çizimi yapılan desen
- kumaşa geçirildi.
- Suzeni tekniği
- kullanılarak tasarıma
- uygun şekilde
- renklendirildi.



- El sanatları
- teknolojisi alanında
- çizimi yapılan desen
- kumaşa geçirildi.
- Verev pesent, sarma,
- balıksırtı ve gözeme
- tekniği kullanılarak
- orijinale yakın
- renklerle işlendi.





- El sanatları teknolojisi alanında kara
- başlı makinede kasnak sallayarak beyaz
- iş tekniği ile işlenen keten kumaş, servis
- örtüsü haline getirildi.

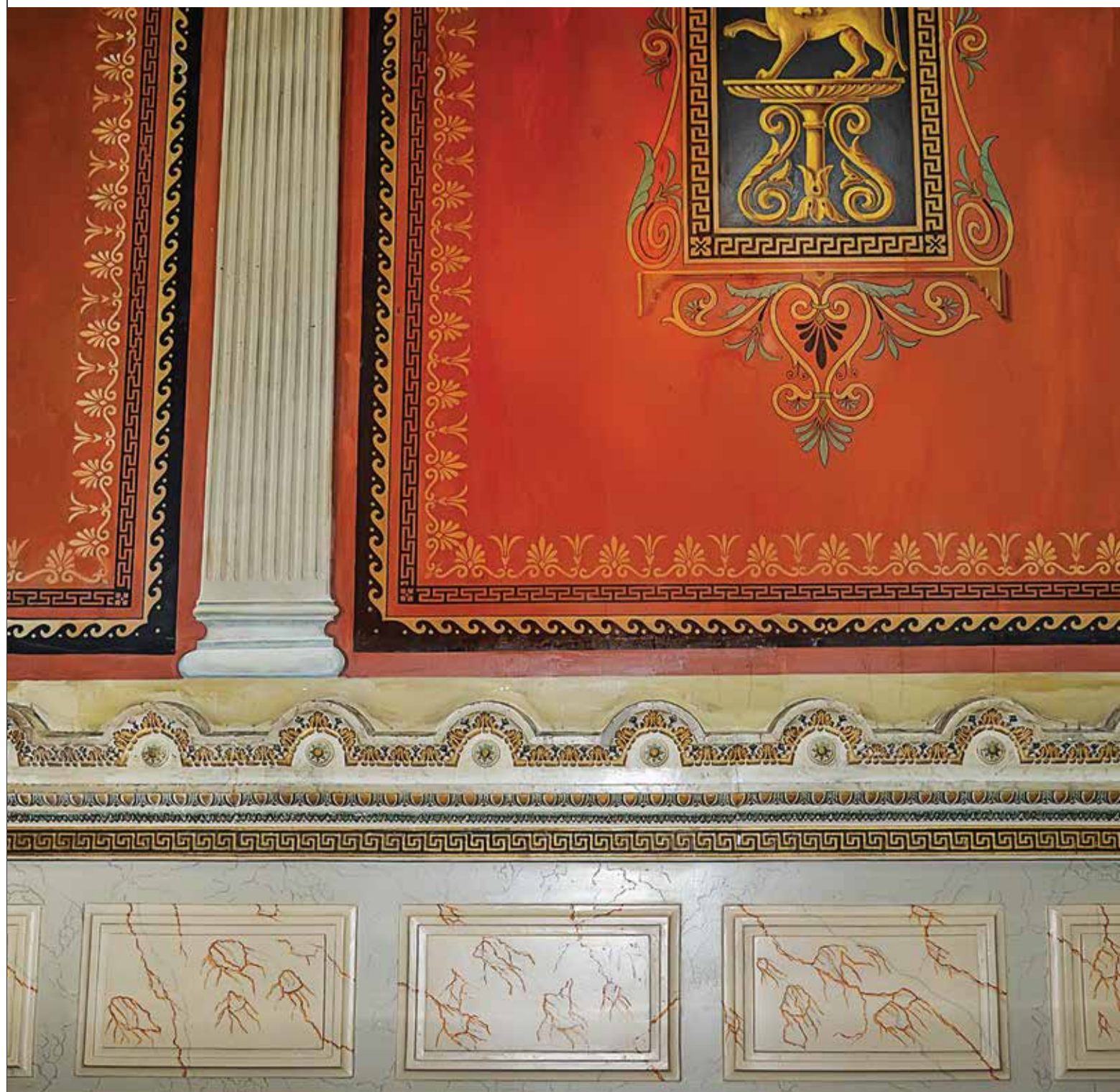
Servis örtüsünde konağın kabul salonunda yer alan bordür desenlerinden yararlanıldı.

Battaniyede konağın balo salonu çini desenlerinden esinlenildi.



- Desen tekstil
- teknolojisi alanında
- örgü makinesinde
- uygulanabilir hale
- getirildi. Makinede
- el tekniğiyle
- örüldü. Basit nakış
- iğne tekniğiyle
- kenar kısımları
- birleştirilerek ürün
- sonlandırıldı.





Ceket ve pantolonda konağın giriş duvarında yer alan bordür kabartmalarından esinlenildi.

- Giysi, tasarım atölyesinde tasarlandı.
- Grafik fotoğraf alanında giysiye uygun şekilde bilgisayar ortamında çizildi.
- Çizilen desen giyim üretim teknolojisi alanında giysiye uygun bir şekilde kalıba oturtuldu. El sanatları teknolojisi alanında makine nakışıyla işlenen ceket ve pantolon giyim üretim teknolojisi alanında dikildi.





Ceket ve etek konağın iç ve dış kısımlarında yer alan desenlerden yararlanarak üretildi.

- Giysi, tasarım atölyesinde tasarlandı.
- Desenler el sanatları teknolojisi alanında uygun bir düzenle çizilip basit nakış iğne teknikleriyle işlendi.
- Giyim üretim teknolojisi alanında tasarıma uygun şekilde dikildi.



Kadın ceketinde konağın mutfak duvarında ve zemininde yer alan karo desenlerinden esinlenildi.

- Giysi, tasarım atölyesinde tasarlandı.
- Tasarlanan modele uygun şablonlar grafik fotoğraf alanında çizildi. Kesilen kumaş parçaları şablonlar yardımıyla airbrush tekniği kullanılarak boyandı.
- Giysinin dikimi ve süslemesi giyim üretim teknolojisi alanında yorganlama tekniği kullanılarak yapıldı.





Gömlek ve pantolon konağın dış kısmındaki duvarda yer alan çini desenlerinden yararlanarak üretildi.

- Giysinin tasarımı, tasarım atölyesinde yapıldı.
- El sanatları alanında elde suzeni tekniği ile işlendi.
- Giysinin dikimi giyim üretim teknolojisi alanında yapıldı.
- Pantolonun ön tarafında yer alan beyaz kumaş desenler pantolon üzerine apliance edilerek yerleştirildi.





Giysi, tasarım atölyesinde tasarlandı.

Grafik fotoğraf alanında Behiye YAYLA' nın katılımıyla motifler mumlu batik tekniği ile kumaş üzerine geçirildi ve renklendirildi.

Giyim üretim teknolojisi alanında modele uygun bir şekilde dikildi.

Model üzerindeki kemer kuyumculuk teknolojisi alanında üretildi.

Batik elbisede konağın duvarlarında yer alan bordür ve tavan desenlerinden yararlanıldı.



A photograph of a traditional wooden building, identified as the Ortahisar Kundupoğlu Konağı. The building features a prominent wooden balcony with a railing, supported by thick wooden pillars. A set of wooden stairs leads up to the balcony. The building has a tiled roof and white walls. The text "Ortahisar" is overlaid on the image.

Ortahisar

Kundupoğlu Konağı



Trabzon'un Pazarkapı Mahallesi'nde, Kundupoğlu Sokağı'nda bulunur. Kundupoğlu Konağı, geniş bir bahçe içerisinde. Girişi yarım daire şeklinde bir merdivenle sağlanır. Dış sofa planlı konağın, sadece bir kısmı ayakta kalabilmiştir. Dış duvarları moloz taş, iç duvarları bağdadi ve ahşaptır. Taş, ahşap ve alçı süslemelere sahip bir konaktır.

· Grafik fotoğraf alanında
· bilgisayar ortamında
· çizildikten sonra el
· sanatları alanında basit
· nakış iğne teknikleriyle
· işlendi ve pano haline
· getirildi.



Nakış örtü ve ahşap kutuda Kundupoğlu Konağı'nın şöminesinde yer alan oyma desenlerinden yararlanıldı.

· Grafik fotoğraf alanında
· bilgisayar ortamında çizilen
· desen uygun ölçülere getirilerek
· ahşap üzerine aktarıldıktan sonra
· akrilik boya ile renklendirildi.
· Verniği atıldıktan sonra zımbalar
· yerleştirilerek ürün tamamlandı.



- Süsleme deseni grafik fotoğraf
- alanında bilgisayar ortamında
- işlemeye uygun şekilde çizildi.
- Yapılan çizimler el sanatları
- alanında kumaş üzerine aktarıldı.
- Elde yorganlama ve suzeni tekniği
- ile ipek fay kumaşa işlendi.



Nakış örtülerde konağın şömine süsleme desenlerinden esinlenildi.

- Süsleme deseni grafik fotoğraf
- alanında bilgisayar ortamında
- işlemeye uygun şekilde çizildi.
- Yapılan çizimler el sanatları
- alanında kumaş üzerine aktarıldı.
- Elde yorganlama tekniği
- kullanılarak fay kumaş üzerine
- işlenip kenar baskısı dantel ile
- tamamlanarak örtü haline getirildi.





Ortahisar

Nemlioglu Konağı



Gazipaşa Mahallesi'nde bulunan Nemlioğlu Konağı, Nemlizâde Hacı Ahmet ve Şükrü Bey tarafından yaptırılmıştır. Konak XIX. yy'ın özelliklerini taşıyan, kentin en önemli sivil mimarlık eseridir. Dört katlı olan yapı, mimari açıdan son derece zengin özelliklere sahiptir. Ana duvarları taş, iç bölmeler bağdadi ve ahşap, çatı kiremit örtülüdür. Orijinali 22 odalı olan binaya daha sonra eklemeler yapılarak, oda sayısı 32'ye çıkarılmıştır. Binanın haremliği dört, selamlığı üç katlıdır. Zemin kat haremlik kısmının salon ve odalarında Kütahya çinilerinden yapılmış panolar bulunmaktadır. İşgal yıllarında (1916-1918) Rus askerî karargâhı olarak kullanılan binanın, bu sırada çini ve süslemeleri ciddi olarak tahrip edilmiştir.



- Desenler el sanatları
- teknolojisi alanında
- işlemeye uygun hale
- getirilerek çizimi
- yapıldı. Elde suzeni ve
- puan sarma teknikleri
- kullanılarak ipek kumaş
- üzerine işlendi.



Nakış örtüler Nemlioğlu Konağı'nın giriş katında yer alan çini desenlerinden esinlenilerek üretildi.



- Desenler el sanatları
- teknolojisi alanında Türk
- işi tekniklerine uygun
- punch programıyla
- (makinede işlenecek şekilde
- tasarlanarak) bilgisayar
- ortamında çizildi ve ipek
- kumaş üzerine işlendi.





- El sanatları
- teknolojisi alanında
- keten kumaş
- üzerine elde sarma,
- pesent ve balıksırtı
- teknikleri ile
- işlendi. Desen siyah
- renk ile gözendi.



- El sanatları teknolojisi alanında
- beyaz keten kumaş üzerine elde
- pesent ve balıksırtı teknikleri ile
- işlendi. Desen çevresi iğne ardı
- tekniği kullanılarak siyah iplik
- ile işlendi.
- Çini motifinde yer alan orijinale
- en yakın renkler kullanılmaya
- çalışıldı.



Nakış panolarda konağın giriş katında yer alan çini süslemelerden esinlenildi.



- El sanatları
- teknolojisi alanında
- elde pesent ve sarma
- tekniği ile keten
- kumaş üzerine
- işlenerek pano
- haline getirildi.





- : Giysi tasarımı, tasarım atölyesinde yapıldı.
- : Grafik fotoğraf alanında boyanan deri kumaşlar yine grafik fotoğraf alanında çizildi ve hazırlanan şablonlar yardımıyla kesimi yapıldı.
- : Giyim üretim teknolojisi alanında şifon kumaşa aplike edildi ve dikildi.



Giysilerin tasarımında konağın giriş katında yer alan çini motiflerden yararlanıldı.



- : Etek ve gömleğin tasarımı, tasarım atölyesinde yapıldı.
- : Çini motiflerinin çizimi ve renklendirilmesi grafik fotoğraf alanında gerçekleştirildi. Renklendirilen desenler el sanatları teknolojisi alanında yün iplikler kullanılarak keten kumaş üzerine suzeni tekniği ile işlendi.
- : Giyim üretim teknolojisi alanında şifon gömlek içine yeşil kumaştan astar çekilerek takım tamamlanmış oldu.



- Etek ve gömleğin tasarımı, tasarım atölyesinde yapıldı.
- Çini motiflerinin çizimi ve renklendirilmesi grafik fotoğraf alanında gerçekleştirildi. Renklendirilen desenler el sanatları teknolojisi alanında keten kumaş üzerine çin iğnesi tekniği ile karabaşlı makinede işlendi. Giyim üretim teknolojisi alanında kadife kumaşlar ile birleştirilerek etek dikildi.
- Şifon gömleğin yakasına kendi kumaşından çiçek yapılarak yerleştirildi.

Etek ve gömleğin tasarımında konağın giriş katında yer alan çini motiflerden esinlenildi.



Çinili kemerde konağın giriş katında yer alan çini desenlerinden esinlenildi.



- Kuyumculuk teknolojisi alanında önceden tasarımı hazırlanan desen, alpaka ve pirinç metal üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi. İstenilen şekle getirilen parçalar ilave kaynak ile birleştirildi. Tesviyesi yapılan ürün zımpara, ponza ve cila ile parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi yapıldı.
- Kemerin ortasında yer alan seramik kısım, seramik ve cam tasarım

atölyesinde hazırlandı. Desen boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi. Delme işlemi bittikten sonra çini zımparalanıp tozu alındı. Pürüzsüz yüzeye desen oturtularak kömür tozu ile üstünden geçildi.

Desen fırça ile tahrirlenip uygun renklerde boyandı. Çini sırçası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve son düzeltmeleri yapılan çininin fırında ortalama bir gün 900 °C'de sır pişirimi yapıldı ve yerine takıldı.

Çini tabakta konağın giriş katında yer alan çini süslemelerden yararlanıldı.



- Desen, boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi.
- Delinen desen zımparalanan ve tozu alınan pürüzsüz yüzeye kömür tozu yardımı ile geçirildi. Desen fırça ile tahrirlenip uygun renklerde boyama yapıldı.
- Çini sırçası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve son düzeltmeleri yapılan çini, fırında ortalama bir gün 900 °C'de pişirildi.





Desen, boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi.

Delinen desen zımparalanan ve tozu alınan pürüzsüz yüzeye kömür tozu yardımı ile geçirildi. Desen fırça ile tahrirlenip uygun renklerde boyama yapıldı.

Çini sırçası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve son düzeltmeleri yapılan çini, fırında ortalama bir gün 900 °C'de pişirildi.

Oluşturulan çini karo çerçevelenerek ürün tamamlandı.



"Bu da geçer yâ Hû"



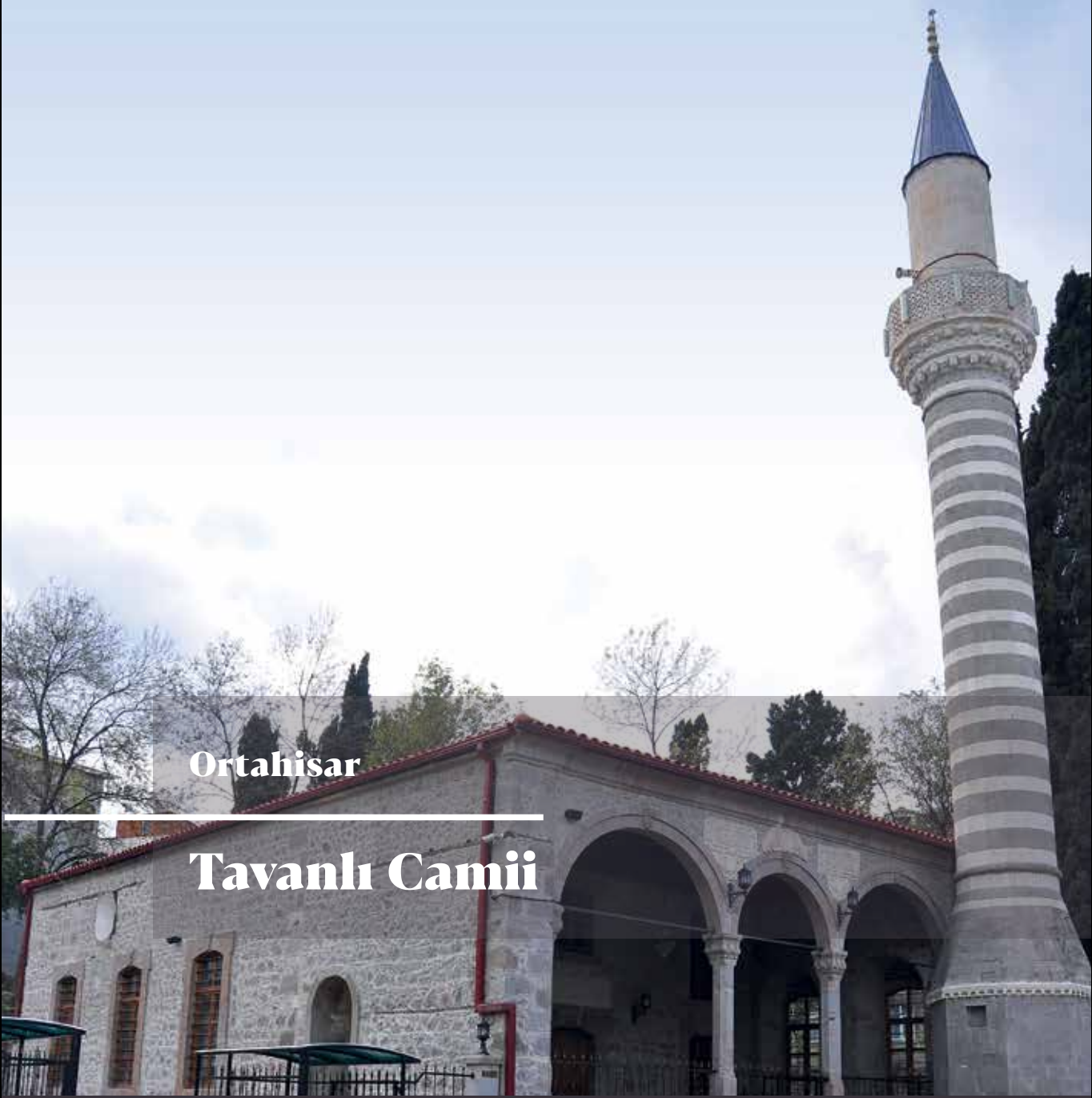
Çini panolarda konağın giriş katında yer alan çini süslemelerden yararlanıldı.

Hayat Ağacı deseni, boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi.

Delinen desen zımparalanan ve tozu alınan pürüzsüz yüzeye kömür tozu yardımı ile geçirildi. Fırça ile tahrirlenip uygun renklerde boyama yapıldı. Çini sırçası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve son düzeltmeleri yapılan çini, fırında ortalama bir gün 900 °C'de pişirildi.

Boyanan çini karolar masa üzerine yerleştirilerek ürüne son şekli verildi.





Ortahisar

Tavanlı Camii

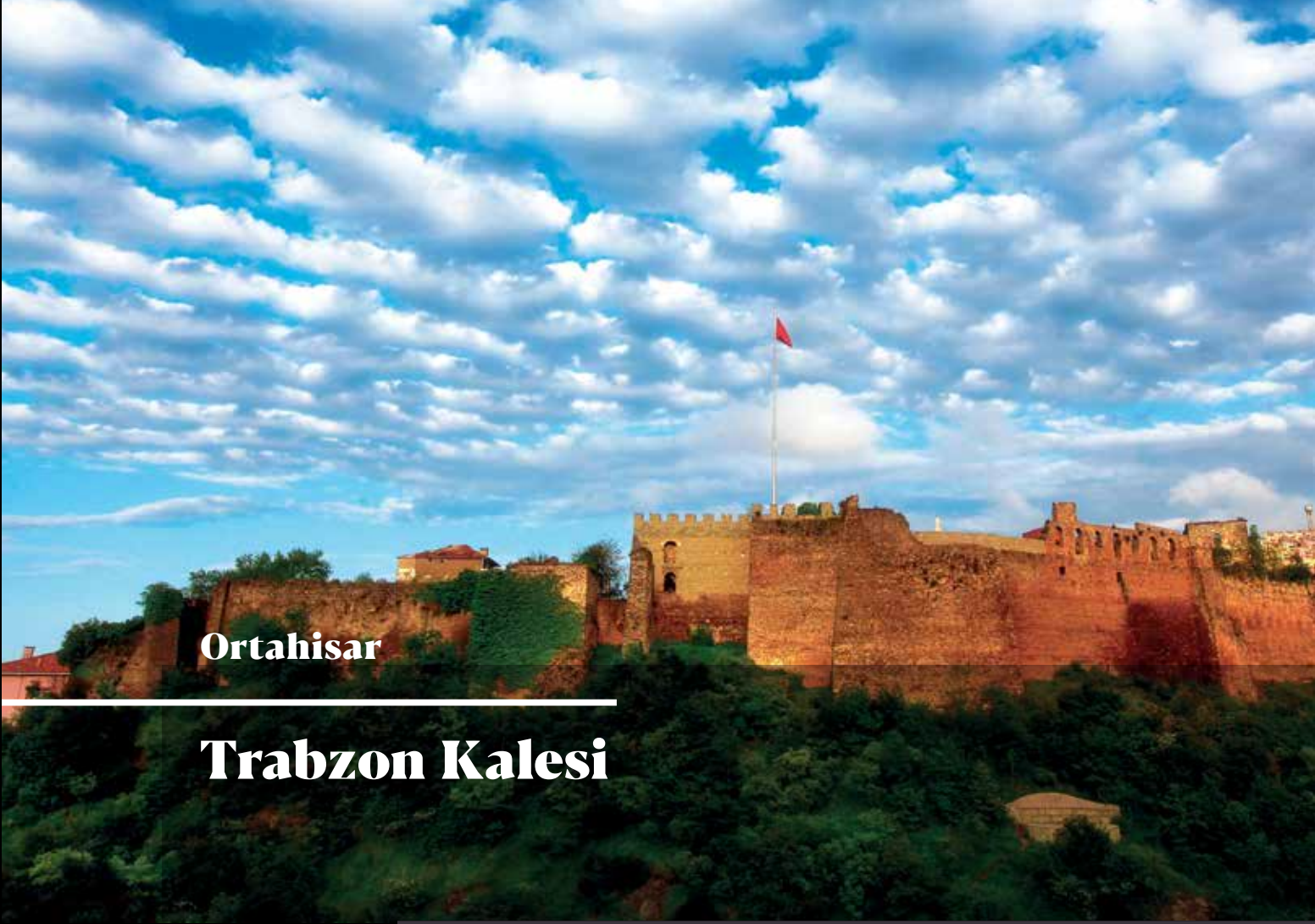
XIX. yy'da inşa edilmiş olan cami Doğu Karadeniz'in klasik ahşap çatılı, yığma taş cami tipindedir. Kimin tarafından yaptırıldığı bilinmemekle beraber, Nemlizâdeler veya Ketencizâde Hacı Mehmet Efendi tarafından yaptırıldığı söylenmektedir. Yapım yılı H.1291 (1874) olarak bilinmektedir. Çeşitli tarihlerde onarım gören caminin giriş kapısı üzerinde yer alan kitâbede H.1308 (1890) yılında onarım geçirdiği belirtilmektedir. Tavan işlemlerinin estetiğinden dolayı, Tavanlı Cami olarak bilinir. Dikdörtgen planlı son cemaat yeri ve harim kısmından oluşmaktadır. Üzeri kırma çatı ile örtülü, kalın taş duvarlı caminin son cemaat yeri; üzeri kemerlerle birbirine bağlı iki taş sütun ile üç bölüme ayrılmıştır. Kuzeybatı köşesinde tek şerefeli taş minaresi yer alır. İçinde, değerli mezar taşlarının yer aldığı geniş bir haziresi bulunmaktadır. Son cemaat yeri, mahfil katı ve harimin tavanında iki yönlü çitalarla kare formlar oluşturulmuştur. Son cemaat yerinin tavanında barok tarzlı kıvrım dallı bir göbek bulunur.



- El sanatları teknolojisi
- alanında keten kumaş
- üzerine suzeni ve
- balıksırtı teknikleri ile
- elde işlenip örtü haline
- getirildi.

Nakış örtünün deseni Tavanlı Camii mezarlığındaki Mehmet Raşid Efendi mezar taşından alındı.





Ortahisar

Trabzon Kalesi

Günümüze kadar korunarak gelmiş olan surlar şehrin eski yapılarını oluştururlar. Bugünkü surların en eski bölümü Roma devrine M.Ö. IV. yüzyıla tarihlenmektedir. Surların daha eski safhaları hakkında tarihî kaynaklarda geniş bilgiler vardır. M.Ö. IV. yüzyılda şehri gören Ksenophon surların varlığından söz etmektedir.

Pano görselinde okulumuzun arşivinde yer alan eski hükümet konağının ve evlerin genel görünümünden yararlanıldı.



- Desen çizimi grafik
- fotoğraf alanında
- yapıldıktan sonra tuval
- beze baskı alındı. Giyim
- üretim teknolojisi
- alanında çalışmanın tercih
- edilen yerleri, makinede
- serbest düz dikiş tekniği
- kullanılarak işlendi.



Pano görselinde okulumuzun arşivinde yer alan Trabzon Kalesi'nin genel görünümünden yararlanıldı.

Şehir Silüeti

Trabzon



Ayasofya Camii

Trabzon Ayasofya Camii İstanbul'un Latinler tarafından işgal edilmesinden sonra kaçan ve Trabzon'da 1204 yılında yeni bir devlet kuran Komnenos ailesinden Kral I. Manuel (1238-1263) tarafından 1250-1260 yılları arasında yaptırılmış olan manastır kilisesi. Ayasofya adı "Kutsal Bilgelik" anlamına gelir.



Cephanelik

Trabzon yapıları içinde en çok dikkati çeken ve tartışılan bir yapıdır. Yapının Yıldız Sarayı albümlerindeki resminin altında H.1305 yılında yaptırıldığı yazılıdır. Kapısı üzerindeki II. Abdülhamid'in tuğrası ve kitabe de bunu doğrular. Cephaneliğin 1887 tarihinde yaptırıldığı kesin olarak anlaşılmaktadır. Yaklaşık 25-40 m çapında iç içe dairevi iki bölümden oluşmaktadır. İç bölüm dört, dış bölüm ise üç katlıdır. İç ve dış yapılarda oval kemerli üçer adet pencere bulunmaktadır. Yüksek bir koruma duvarı içine alınmış olup, batı yakınında ise karakol hanesi vardı. 1916-1918 Rus işgali sırasında mühimmat deposu olarak kullanılmış ve 9 Temmuz 1919'da bir patlamayla örtüsü yıkılmıştır.



Çarşı Camii

Çarşı Camii Trabzon'un Çarşı Mahallesi Kemeraltı mevkiinde yer alır. Cami, uzun yıllar Trabzon'da valilik yapmış Hazine Darzâde Osman Paşa tarafından H.1225 (1839) yılında yaptırılmıştır. Caminin kurulduğu saha eğimli olduğu için kuzey cephesinde son cemaat mahallinin altına dükkânlar yerleştirilmiştir. Şehrin en büyük camisidir. Yapıda muntazam bir taş işçiliği göze çarpar. Kapı ve pencere silmelerinde barok süslemeli bordürler görülür. Cami, son cemaat mahalli üç bölümlü, kubbeli dört sütunun arasına yerleştirilen ince perde duvarlı ampir bir revaktan meydana gelmektedir.



Faroz

Faroz, Osmanlıca - Türkçe sözlükte fanus olarak geçmektedir. Bunun dışında fener, sabit ve süslü fener, camdan yapılmış kapak olarak da belirtilmektedir. Faroz olarak bilinen mahallenin isminin fanos olarak ilk ışık alan yer olarak geçtiği de ileri sürülmektedir. Balıkçıların daha çok bulunduğu Faroz Trabzon'un kuzeyinde yer alır. Bir başka araştırmaya göre faroz ismi, balıkların toplanmış olduğu ağın içindeki karışık tüm balıklara verilen isim olarak da ifade edilmektedir. Faroz mahallesi günümüzde hâlâ Trabzon'da kültürün yaşadığı istisna bir yerdir.



Gülbahar Hatun Camii

Yavuz Sultan Selim'in annesi Gülbahar Hatun'un hatırası için Ortahisar'ın batısında, Zağnos Köprüsü'nün yakınında bir külliye içerisinde yapılmıştır. Külliye'den cami ile türbe günümüze gelebilmiş; imaret, medrese, hamam ve mektep yıkılmıştır. Mektebin yerine 1899 tarihinde bugünkü Gülbahar Hatun İlkokulu yapılmıştır. Kaynaklar Gülbahar Hatun'un ölümünden sonra 1514 yılında yaptırıldığını göstermektedir.



İmaret Deresi Su Kemer

Trabzon Kalesi'nin batı yamacındaki İmaret Deresi üstündedir. VI. yüzyılda Iustinianus tarafından yaptırılmıştır. Daha sonra çeşitli onarımlar geçirmiştir. Günümüzdeki su kemerleri XIII. yüzyıl yapısıdır. Kesme taştan 30 m uzunluğunda, 7 m yüksekliğindeki köprü, beş gözlüdür. Çevresindeki kayalıklarda su getiren künkler görülebilir.



Kavak Meydanı Çeşmesi

Trabzon il merkezinin batısında eski Cirit Meydanı denilen yerde bulunan bu çeşmenin kitabesi günümüze ulaşmadığından banisi ve yapım tarihi bilinmemektedir. Yapı üslubundan XVI. yüzyılda yapıldığı sanılmaktadır. Çeşme kesme taştan yüksek bir kaide üzerine altıgen planlıdır. Altı sütun yuvarlak kemerlerle birbirine bağlanmış, üzeri kubbe ile örtülmüştür. Cepheleri dışarıya açık olan çeşmenin ortasında altıgen bir su haznesi bulunmaktadır. Bu su haznesinin çevresine musluklar sıralanmıştır. Bazı kaynaklarda su haznesinin on cepheli olduğu ve onarımlardan ötürü de değiştiği belirtilmiştir.

Batik elbisede arşivlerde yer alan
tarihî Trabzon Faroz görselinden yararlanıldı.

- Tasarım atölyesinde modele
- dönüştürüldü. Kumaş elde
- boyandıktan sonra mumlu batik
- tekniği ile zemin renklendirildi.
- Ardından giyim üretim
- teknolojisi alanında modele
- uygun dikildi.



- Tasarım atölyesinde
- modele dönüştürüldü.
- Kumaş elde boyandı.
- Giyim üretim teknolojisi
- alanında modele uygun
- dikildi.

Boyama elbisede arşivlerde yer alan tarihî Trabzon görselinden yararlanıldı.



Gümüş bileklikte Ayasofya, Gülbahar Hatun Camii ve Trabzon Kalesi görünümünden yararlanıldı.



- Gümüş bilekliklerde, 925 ayar gümüş malzeme, gümüş kazaz örgü ve gümüş hasır örgü teknikleri kullanıldı.
- Önceden tasarımı hazırlanan desen gümüş metal üzerine aktarıldı. Ajur kesim tekniğiyle tasarıma uygun olarak iç boşaltma ve kesme işlemi gerçekleştirildi.
- Bileklik daha sonra gümüş kazaz ile birleştirildi. Tasarlanan ürüne göre ipek kordon, sürgü ve top yapılarak ürün ile birleştirildi



Gümüş bileklikte Cephanelik, Çarşı Camii, İmaret Su Kemerleri ve Kavak Meydanı Çeşmesi görünümünden yararlanıldı.

- Önceden tasarımı hazırlanan desen
- gümüş metal üzerine aktarıldı. Ajur
- kesim tekniğiyle tasarıma uygun
- olarak iç boşaltma ve kesme işlemi
- gerçekleştirildikten sonra hasır ile
- birleştirildi.
- Tesviyesi yapıp istenen şekle getirilen
- ürün; zımpara, ponza ve cila ile parlatıldı.
- Yıkama ve kurutma işlemi yapıldıktan
- sonra gümüş kazaz parçaları ile
- birleştirilerek ürün tamamlandı.



Gümüş kolyede Ayasofya, Gülbahar Hatun Camii, Cephanelik, Çarşı Camii, İmaret Su Kemer, Kavak Meydan Çeşmesi ve Trabzon Kalesi görünümünden yararlanıldı.

Çini masa tasarımında çeşitli yapılarda yer alan yüzey süslemelerinden yararlanıldı.

- Desen çiniye uygun boyuta getirildikten sonra boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi.
- Delme işlemi bittikten sonra çini tabak zımparalanarak tozu alındı.
- Pürüzsüz yüzeye desen oturtularak kömür tozu ile üstünden geçildi.
- Fırça ile tahrirlenen desen uygun renklerle boyandı. Çini sırçası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve düzeltmeleri yapılan çini, fırında ortalama bir gün süreyle, 900 °C'de pişirildi.
- Oluşturulan çini karolar aynanın kenarlarına yerleştirilerek ürün tamamlandı.



Çini ayna tasarımında çeşitli yapılarda yer alan yüzey süslemelerinden yararlanıldı.

- Desen çiniye uygun boyuta getirildikten sonra boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi.
- Delme işlemi bittikten sonra çini tabak zımparalanarak tozu alındı.
- Pürüzsüz yüzeye desen oturtularak kömür tozu ile üstünden geçildi.
- Fırça ile tahrirlenen desen uygun renklerle boyandı. Çini sırçası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve düzeltmeleri yapılan çini, fırında ortalama bir gün süreyle, 900 °C'de pişirildi.
- Oluşturulan çini karolar aynanın kenarlarına yerleştirilerek ürün tamamlandı.



Telkari pano tasarımında Trabzon'un belli başlı mimari yapılarından esinlenildi.

- : Seçilen yapılar silüete
- : kuyumculuk üretim
- : teknolojisi alanının
- : telkari atölyesinde
- : ürüne dönüştürüldü.

"Trabzon Tanıtım Günleri" için özel olarak tasarlanan pano Trabzon Valiliği tarafından Trabzon Kanuni Evi'nde sergilenmektedir.



Panoda arşiv kaynaklarımızda yer alan Atapark mevkii eski hükümet konağı görünümünden esinlenildi.

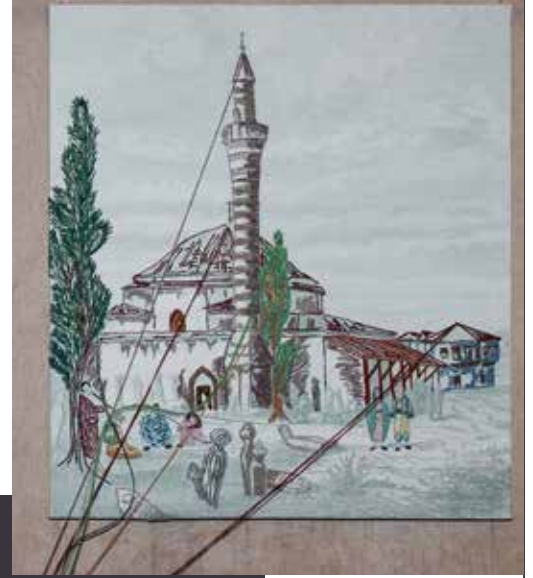
- : Desen çizimi grafik fotoğraf alanında
- : yapıldıktan tuval beze baskı alındı.
- : Giyim üretim teknolojisi alanında
- : çalışmanın tercih edilen yerleri,
- : makinede serbest düz dikiş tekniği
- : kullanılarak işlendi.



Panoda arşiv kaynaklarımızda yer alan Trabzon Meydan Parkı ve eski belediye binasının görünümünden yararlanıldı.



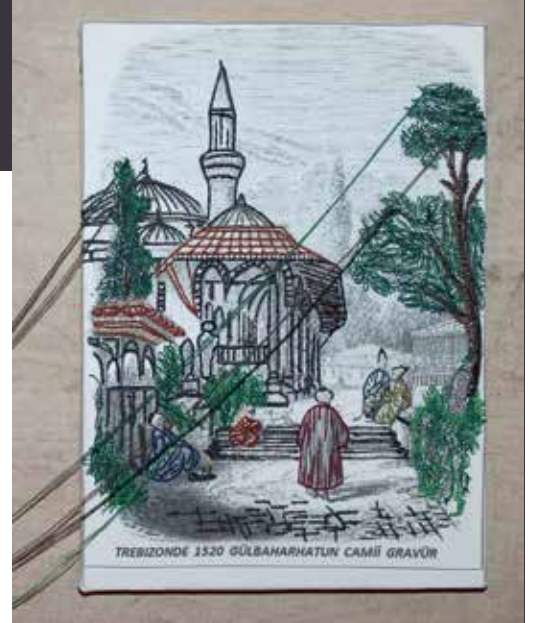
Panoda arşiv kaynaklarımızda yer alan İskender Paşa Camii'nin görünümünden esinlenildi.



- Desen çizimi grafik fotoğraf alanında yapıldıktan sonra tuval beze baskı alındı. Giyim üretim teknolojisi alanında çalışmanın tercih edilen yerleri, makinede serbest düz dikiş tekniği kullanılarak işlendi.

Panoda Trabzon'un yöresel yapılarından olan serender görünümünden yararlanıldı.

Panoda arşiv kaynaklarımızda yer alan Atapark mevkiindeki Gülbahar Hatun Camii'nin görünümünden esinlenildi.





Sürmene

Gökçesu Camii

Yapı üzerinde herhangi bir kitabe yoktur.Ancak giriş kapısı üzerinde H.1316 tarihinin bulunması caminin bu yılda yapıldığını göstermektedir. Plan tam kare olup beden duvarları düzgün kesme taş malzemeyle yapılmıştır.

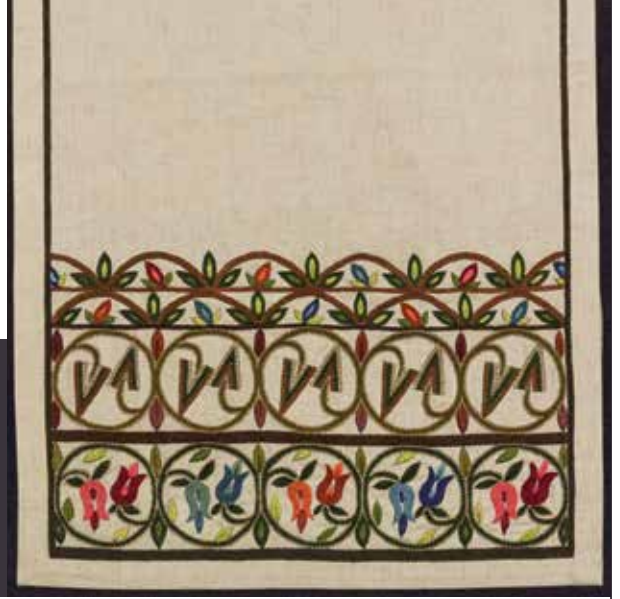
Örtüsü dört omuz kırma çatı olup oluklu kiremitle kaplıdır. Yapıda ahşap süsleme olarak tavan ve mahfil kısımları önemli bir yer tutar.

Harimi örten düz ahşap tavanın ortasında bölgedeki birçok camide görülen tavan göbeği bulunur. Göbek kısmı geniş bir alana yayılmış olup tavan tümüyle işlemelidir. Tavanın içine kademeli olarak gömülen göbek kısmı ortada çember içine alınmış geçme halkalarla son bulur.

Mahfil kısmı bitkisel ve sarkıt işlemeli dört ahşap sütunla tavanı destekler niteliktedir.Mahfilin ortasında iç mekâna çıkıntı yapan müezzîn köşkü yapılmıştır. Dış yüzeyleri oyma desenlidir.

Mahfil tek sıra ahşap boğumlardan oluşmuş bir korkuluğa sahiptir. Mahfil yüzeyinde oyma olarak yapılmış geometrik, sarkıt ve örgü şeklinde kademeli bir bezeme kuşağı bulunur.

- Desen el sanatları
- teknolojisi alanında
- çizildikten sonra elde suzeni
- tekniği ile işlendi. Kenarı
- baskı yapılarak tutturuldu.



Nakış örtü ve kolye tasarımında
Gökçesu Camii kapı
desenlerinden esinlenildi.

- El sanatları alanında
- suzeni, sap işi teknikleri
- kullanılarak alpaka kumaş
- üzerine işlenen kolye, metal
- pul dikilerek süslendi.
- Püskül top boncuk ve
- kordon ile birleştirildi ve
- kolye haline getirildi.





Sürmene



Gültepe Kefeli Camii



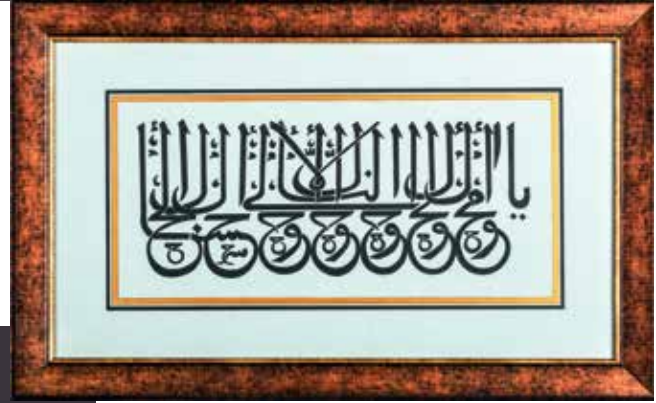
Kefeli Mahallesi Orta Camii olarak bilinir. Düzgün kesme taştan inşa edilmiş olan cami, dikdörtgen planlıdır. Giriş kapısı üzerindeki kitabeden H.1316 (1899) XIX. yüzyılın sonlarında yaptırıldığı anlaşılmaktadır.

Girişin üstü mahfillidir. Mahfil tek sıra ahşap boğumlardan oluşmuş bir korkuluğa sahiptir. Mahfil yüzeyinde oyma olarak yapılmış geometrik, sarkıt ve örgü şeklinde kademeli bir bezeme kuşağı bulunur.

Taş mihrap sadedir. Ahşap minberin aynalıkları bozulmuştur. Tavan tümüyle işlemeli olup, ortasında ahşap oyma bir göbek bulunur. Cami zengin yazı kuşakları, levhaları ve kalem işi süslemelere sahiptir.



- Eser doldurma tekniğiyle boyandı.
- Boyama yapıldıktan sonra tahrir (kontur) çekilerek ürün levha haline getirildi.
- Son olarak desenlerin kenar çerçeveleri trilin çekilerek ürün tamamlandı.



“Yâ muhavvilel hâvli vel ahval havvil hâlenâ illâ ehseñil hâl”
Meali: “Ey halleri değiştiren Allah’ım, bizim halimizi en güzel hale çevir.”



“Vâbud Rabbeke hattâ yetiyekel yakîn”
Meali: “Ölüm sana gelinceye kadar yalnız seni var edene kul ol.”

Hat panolarda Gültepe Kefeli Camii’nin iç mekânından seçilen hatlardan yararlanıldı.

“Vallâhu alâ külli şeyin kadîr”
Meali: “Allah’ın gücü her şeye yeter.



- Eser halker (akıtma) tekniğiyle boyandı. Boyama yapıldıktan sonra tahrir (kontur) çekilerek ürün levha haline getirildi.
- Son olarak desenlerin kenar çerçeveleri trilin çekilerek ürün tamamlandı.



Üstte küçük çerçeve içinde "Bismillahirrahmanirrahim"
Cami figüründe ise "La ilâhe illallâh Muhammedun
Resûlullah" yazmaktadır.

- Eser halker (akıtma)
- tekniğiyle boyandı. Boyama
- yapıldıktan sonra tahrir
- (kontur) çekilerek ürün
- levha haline getirildi.
- Son olarak desenlerin kenar
- çerçeveleri trilin çekilerek
- ürün tamamlandı.



Levhada caminin duvarından seçilen hat örneklerinden yararlanıldı.



- Desenler, el sanatları
- teknolojisi alanında sim
- sarma tekniğine uygun
- olarak punch programıyla
- (makinede işlenecek şekilde
- tasarlanarak) bilgisayar
- ortamında çizildi, ipek
- kumaş üzerine işlendi.

Seccadenin desenini oluştururken caminin
içinde yer alan hatlardan yararlanılmıştır.





Sürmene

Kuşluca Camii

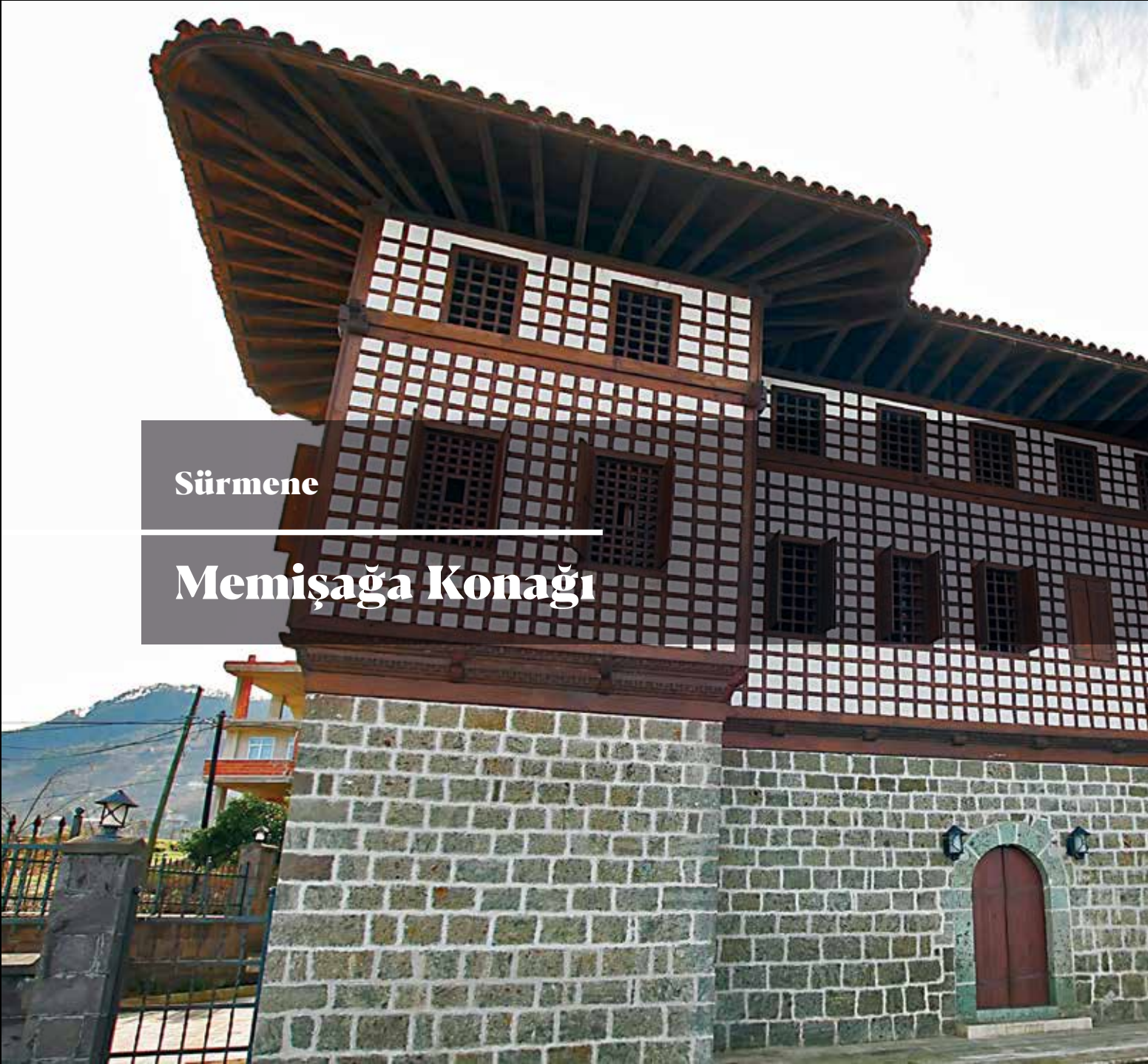
Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne aittir. H.1311 (1893) yılında Hacımehmetoğlu Ömer Usta tarafından yaptırılmıştır. Dikdörtgen planlı yapı tamamen ahşap malzeme ile inşaa edilmiştir. Geniş ahşap saçaklı, kırma çatılı yapının üzeri alaturka kiremitle kaplıdır. İki katlı, etrafı açık son cemaat yeri ahşap direkler üzerine oturmaktadır. Yapının tüm pencereleri dikdörtgen formda ve ahşap doğramalı olup, zemin kat pencereleri ise kafes tekniğinde tezyin edilmiştir. Yapının kuzeybatı cephesine bitişik ahşap minaresi; yuvarlak gövdeli, tek şerefeli ve konik külahlıdır. Harime giriş, son cemaat yerinden ahşap oyma tekniğinde bitkisel motiflerle tezyin edilen, yuvarlak kemerli, çift kanatlı kapıdan sağlanmaktadır. Harime girişin sağından ahşap merdivenlerle mahfil katına çıkılmaktadır. Harimdeki sekizgen formdaki tavan göbeği, ahşap oyma tekniğinde bitkisel motiflerle stilize edilen mihrap ve minberi yapının en tezyinatlı öğeleridir.



- Metal alaşım istenilen özellikler
- doğrultusunda eritildi, tel ve plaka
- haline dönüştürüldü. Önceden
- tasarımı hazırlanan desen, gümüş
- metal üzerine aktarıldı ve ajur kesim
- tekniğiyle içi boşaltılarak kesimi
- yapıldı. Kesimi biten metaller tesviye
- yapılarak istenen şekle getirildi.
- Zımpara, ponza ve cila ile ürün
- parlatılıp yıkama ve kurutma işlemi
- gerçekleştirildi. Taş, ürünün üzerine
- oturtulup sıvama-mıhlama işlemi
- yapılarak ürün tamamlandı.



Kolye ve küpe tasarımında Kuşluca Camii'nin mahfil korkuluk desenlerinden esinlenildi.

A photograph of the Memişağa Konadı, a traditional stone building with a wooden lattice facade and a tiled roof. The building is constructed from grey stone blocks and features a prominent wooden lattice structure on the upper floors. The roof is covered in red tiles and has a wide overhang. The building is situated in a mountainous area, with a stone wall and a metal gate in the foreground. In the background, there are snow-capped mountains and a small yellow building.

Sürmene

Memişağa Konadı



Sürmene ilçe merkezine 4 km mesafede Balıklı (Kastel) mevkiinde denize hâkim bir teras üzerinde bulunur. “Döner Tavanlı Konak” adıyla da anılmaktadır. Yapım yılı kesin olarak bilinmemekle beraber, kaynaklarda XVIII. yy sonu - XIX. yy başlarına tarihlenmektedir.

Konak, zemin +1 katlı, kare planlı, cephelerden dışarı çıkıntı yapan köşe odalıdır. Güney yönü hariç her cepheden birer girişe sahiptir. Bölge taş ve özellikle ahşap işçiliği ile ünlü olduğundan, kapı kanatları ve tavanlar ahşap işçiliğinin en mükemmel örneklerini sergiler. Zengin bir ağaç işi bezemesine sahip olan konağın kapı kanatları, pencere parmaklıkları görülmeye değer güzelliktir. Özellikle sofanın tavanı, oda kapıları, selamlığı, döner tavanı Trabzon yöresindeki en gelişmiş ve ince oyulmuş ağaç işçiliğini göstermektedir. Buradaki geometrik ve bitkisel kompozisyonlar birlikte kullanılarak oldukça ilginç bir görüntü vermiştir. Girişler taş söveli, yuvarlak kemerli olup, kapı kanatları sade ahşap işçiliktir. Yapıda kullanılan asıl malzeme düzgün kesme taştır.

Kat ayrımları ahşap süslemeli frizlerle belirtilmiştir. Pencere parmaklıkları ahşap kafeslidir. Orijinalinde cam kullanılmamıştır.

Birinci katın güney kesiminde doğu ve batıda iki harem odasına yer verilmiştir. Hamam da bu iki oda arasına yerleştirilmiştir. İç kısımda ahşap süsleme ön plandadır. Sofa tavanı, korkuluklar, oda kapı kanatları ve tavanlarda, geometrik, bitkisel süslemeler bulunur.

En süslü mekân olan, baş oda şeklinde düzenlenmiş ve sofadan iki basamakla çıkılan batı odasının tavanında, ortada, bir mil etrafında dönebilen bir parça vardır. Tavan süslemesinin bu özelliğinden dolayı konağa halk arasında “Döner Tavanlı Ev” adı da verilmiştir.

Desen, grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildikten sonra kuyumculuk teknolojisi alanında telkari tekniğine uygun hale getirildi.

Bakır metal alaşımdan farklı mikronlarda teller hazırlanarak telkari ürünün dış çatısı oluşturuldu. Mekik, damla, spiral teknikleri kullanılarak çatının dolgu işlemi yapıldı. Parçalar kaynaklama teknikleri ile birleştirildi. İstenilen uygun renklendirme yapılarak ürünün telkari kısmı tamamlandı.

Yapılan çalışma ahşap üzerine monte edilerek ürün sonlandırıldı.



Şöminelerde Sürmene Memişağa Konağı'nın odasında yer alan şöminenin oyma desenlerinden yararlanıldı.

Desenler grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildikten sonra ölçeklendirilerek alçı yüzey üzerine aktarıldı. Oyma aletleri ile boyutlandırıldı. Oyulan alçı yüzey renklendirilerek doğala en yakın hale getirilmeye çalışıldı.





- Grafik fotoğraf alanında
- bilgisayar ortamında desen
- çizildi.
- El sanatları teknolojisi alanında
- keten kumaş üzerine suzeni,
- çin iğnesi, tohum işi nakış
- yapıldıktan sonra telkari
- papatyalar ile süslenerek
- paravan haline getirildi.



Nakış paravan ve panoda konağın şömine desenerlerinden yararlanıldı.



- Desen, grafik fotoğraf alanında
- bilgisayar ortamında çizildi.
- Yapılan çizimler el sanatları
- teknolojisi alanında kumaş üzerine
- aktarıldı. Tel sarma, tel muşabak,
- balıksırtı, suzeni, karışık pesent, sap
- işi teknikleri ile Hint ipeği kumaşa
- işlendi. Yardımcı metal aksesuarlar
- kullanılarak pano haline getirildi.



Nakış örtüde konağın oda kapısı desenerlerinden yararlanıldı.

- Desen, işlemeye uygun hale getirmek
- için grafik fotoğraf alanında bilgisayar
- ortamında çizildi.
- El sanatları teknolojisi alanında
- suzeni tekniği ile elde işlendi. Kenar
- temizlemede sim iplik ile tığ oyası
- kullanılarak ürün tamamlandı.





- Desen, grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi.
- Yapılan çizimler el sanatları teknolojisi alanında fay kumaşa aktarılıp elde yorganlama tekniği ile işlendi. Dikiş süsleme teknikleriyle son şekli verilerek seccade haline getirildi.



Seccade ve pufta

konağın şömine desenlerinden yararlanıldı.



- Sürmene Memişağa Konağı'nın odasında yer alan şöminenin oyma desenlerinden alındı.
- Desen, grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizilip renklendirildi.
- El sanatları teknolojisi alanında suzeni tekniği kullanılarak keten kumaş üzerine işlendi. Son şekli verilerek puf haline getirildi.





..... Kutuya bir kat astar
..... boya çekildikten sonra
..... yüzey beyaza boyandı.
..... Transfer tekniği
..... kullanılarak hazır hale
..... getirilen kutu eskitme
..... tekniğiyle süslendi ve
..... vernik atılarak ürüne
..... son şekli verildi.



Ahşap kutu tasarımında konağın kapı üstü duvar nakışlarından yararlanıldı.

Çini nihale tasarımında konağın iç kapısındaki oyma desenlerden esinlenildi.



..... Desen, çiniye uygun boyuta
..... getirildikten sonra boncuk
..... iğnesi yardımı ile eskiz
..... kâğıdına delindi. Delme
..... işlemi bitirildikten sonra
..... çini tabak zımparalanıp tozu
..... alındı. Pürüzsüz yüzeye desen
..... oturtularak kömür tozu ile
..... üstünden geçildi.
..... Fırça ile desen tahrirlenip
..... uygun renklerde boyama
..... yapıldı. Çini sırcası hazırlanıp
..... biten ürünler uygun teknikle
..... sırlandı. Kuruyan ürünün,
..... temizliği ve düzeltmeleri
..... yapıldıktan sonra çini
..... fırınında ortalama bir gün
..... 900 °C'de pişirildi. Ürüne son
..... şekil verilerek kullanıma
..... hazır hale getirildi.



- Desen, grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildikten sonra kuyumculuk teknolojisi alanında telkari tekniğine uygun hale getirildi.
- Bakır metal alaşımdan farklı mikronlarda teller hazırlanarak telkari ürünün dış çatısı oluşturuldu. Mekik, damla, spiral teknikleri kullanılarak çatının dolgu işlemi yapıldı. Parçalar kaynaklama teknikleri ile birleştirildi. İstenilen uygun renklendirme yapılarak ürünün telkari kısmı tamamlandı.



Panolarda konağın iç kapısındaki oyma desenlerden esinlenildi.



- Desen, grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi. El sanatları teknolojisi alanında punch programı ile makinede kadife kumaş üzerine sim sarma tekniğiyle işlendikten sonra pano haline getirildi.



Kapşonlu elbise tasarımında konağın şömine oymalarından yararlanıldı.



- Giysi tasarımı, tasarım atölyesinde yapıldı.
- Desen, işlemeye uygun hale getirmek için grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi.
- Çizilen desenler giyim üretim teknolojisi alanında keten kumaşa geçirildi ve kesildi.
- Kesilen desenler elbise kumaşına aplike edildi.





- Giysi, tasarım atölyesinde tasarlandı.
- Desen grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi.
- Çizimler el sanatları teknolojisi alanında punch tekniğiyle bilgisayar ortamına aktarılarak işlendi.
- Giyim üretim teknoloji alanında dikimi yapıldı.



Elbiselerde konağın iç kapısındaki oyma desenlerden esinlenildi.



- Giysi, tasarım atölyesinde tasarlandı.
- Desenler grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi ve şablonları hazırlandı. Şablonlar yardımıyla giysi boyandı.
- Giyim üretim teknolojisi alanında güderi kumaşlardan keçe üzerine aplikeler yapılarak süslendi.

Erkek kabanı konağın oda kapısında yer alan oyma desenlerden yararlanıldı.





Giysi tasarımı, tasarım atölyesinde yapıldı.
Desenler grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi. Doğal keçeler kumaş boyası ile boyandı. Boyanan keçeler çizilen şablonlar ölçüsünde tek tek kesildi. Kesilen parçalar tekstil teknolojisi alanında dokunan keşan ve pamuklu kumaşa monte edildi.
Grafik fotoğraf alanında kırmızı keşan kumaşa baskı yapmak üzere ahşap kalıplar oyularak hazırlandı ve baskı yapıldı.
Giyim üretim teknolojisi alanında dikilerek elbise tamamlandı.

Elbisede konağın tavan göbeğinde yer alan ahşap oyma desenlerden yararlanıldı.





Elbisede konak tavanında yer alan nakış desenlerinden yararlanıldı.

- Giysi, tasarım atölyesinde tasarlandı.
- Elbisenin yakasından geçen desen grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi ve yakaya oturtuldu. Etekte yer alan nakış deseni ise elde çizilerek kumaş boyama tekniği ile boyandı.
- Giysi, giyim üretim teknoloji alanında dikilerek ürün tamamlandı.





Sürmene

Karacakaya Köy Evi



1800 'l  yıllarda Trabzon'un Sürmene ilçesine bağlı Macuka (Karacakaya) Köyü'ne gelerek buraya yerleşen, Hacı Ömer Bey adlı, varlıklı bir kişi tarafından yaptırılmıştır. Kendi çocuğu olmadığından o köyde yaşayan çocuklardan Arslan ve Ali adlı iki kardeşi evlatlık almış, evi çocuklardan Arslan Bey'e miras olarak bırakmıştır. Arslan Bey'den sonra oğlu Paşa Bey burada yaşamış, sonraları da Paşa Bey'in dört çocuğundan biri olan Faik Bey'e miras kalmıştır. Aile, Soyadı Kanunu ile birlikte 'ÖZKAN' soyadını almıştır. Faik ÖZKAN, eşi Rabiye ÖZKAN ile hayatlarını bu evde idame ettirmişlerdir. Bu ev halen kullanılmaktadır.

- Evin çizimi grafik fotoğraf alanında yapıldı. Duvarında ve çatısında kitre, ahşap ve alçı kullanıldı. Pencereler ve kapı eskitme tekniğiyle boyandıktan sonra demir aksamlar takıldı. Bahçe bölümünde doğallığı göstermek için botanik ürünler kullanıldı.
- Eser, ahşap kasnağın üzerine yerleştirildikten sonra son düzeltmeleri ve botaniğin boyama işlemi yapılp ürün tamamlandı.



Botanik kitre tabloda eski adıyla Macuka (Karacakaya) Köyü'nde yer alan evin dış görünümünden yararlanıldı.

Çinili aynada evin oda kapısındaki süslemelerden esinlenildi.



- Grafik fotoğraf alanında çizilen desen çalışmaya uygun boyuta getirildikten sonra boncuk iğnesi yardımı ile eskiz kâğıdına delindi.
- Delinen desen zımparalanan ve tozu alınan pürüzsüz yüzeye kömür tozu yardımı ile geçirildi. Desen fırça ile tahrirlenip uygun renklerde boyama yapıldı.
- Çini sırcası hazırlanıp biten ürünler uygun teknikle sırlandı. Kuruyan, temizliği ve son düzeltmeleri yapılan çini fırında ortalama bir gün 900 °C'de pişirildi.
- Boyanan çini karolar ayna üzerine yerleştirildi. Ürüne son şekli verildi.



Desen, grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildikten sonra kuyumculuk teknolojisi alanında telkari tekniğine uygun hale getirildi.

Bakır metal alaşımından farklı mikronlarda teller hazırlanarak telkari ürünün dış çatısı oluşturuldu. Mekik, damla, spiral teknikleri kullanılarak çatının dolgu işlemi yapıldı. Parçalar kaynaklama teknikleri ile birleştirildi. İstenilen uygun renklendirme yapılarak ürünün telkari kısmı tamamlandı.



Panolarda evin oda kapısındaki süslemelerden esinlenildi.



Desen, grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi.
El sanatları teknolojisi alanında punch programı ile işlemeye uygun hale getirildi.
Makinede kadife kumaş üzerine sim sarma tekniğiyle işlenip pano haline getirildi.



- Desen, grafik fotoğraf
- alanında bilgisayar ortamında
- çizildi. El sanatları teknolojisi
- alanında punch programı ile
- işlemeye uygun hale getirildi.
- Makinede kadife kumaş
- üzerine sim sarma tekniğiyle
- işlenip pano haline getirildi.



Nakış panoda evin oda kapısındaki
süslemelerden esinlenildi.



Yastık desende evin oda kapısındaki
süslemelerden faydalanıldı.

- Grafik fotoğraf alanında
- grafiksel çizimi yapıldı.
- Kirlentin kumaşı tekstil
- teknolojisi alanında makinede
- çelik örgü tekniği ile örüldü.
- Renklendirilmesi yapılarak
- basit nakış iğne teknikleri ile
- işlendi.



Pelerinde evin oda kapısındaki süslemelerden faydalanıldı.

- Tasarım atölyesinde
- tasarımı yapılan pelerinin
- giyim üretim teknolojisi
- alanında kalıbı çıkarıldı.
- Kapının deseni grafik
- fotoğraf alanında bilgisayar
- ortamında kalıba uygun
- şekilde çizildi.
- El sanatları teknolojisi
- alanında makinede
- yorganlama tekniğiyle
- işlenmesi yapıldı.



A photograph of a traditional two-story Sürmene house. The house features a dark wooden frame with white lattice work on the upper floor. The ground floor has a stone base and a wooden fence in front. A large evergreen tree is on the right, and another is on the left. The sky is clear blue.

Sürmene

Geleneksel Sürmene Evi

Erkek giysisi Sürmene tarihî evlerinin dış görünümünden esinlenilerek oluşturuldu.

- Giysi tasarım atölyesinde tasarlandı.
- Tekstil teknolojisi alanında motifler örgüye uygun hale getirildi. Desen kartı çıkartılarak makinede örme işlemi yapıldı ve birleştirildi.
- Gömlek ve pantolon dikimleri giyim üretim teknolojisi alanında yapıldı.





- Giysi, tasarım atölyesinde tasarlandı.
- Göyneğin kumaşı tekstil teknolojisi alanında dokuma tezgâhında dokundu.
- Grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizilen desenin şablonu çıkarıldı. Desen, şablonlar yardımı ile kumaş üzerine aktarılıp renklendirildi. Pantolon üzerindeki motifler yine grafik fotoğraf alanında ağaç baskı tekniği ile kumaş üzerine basıldı.
- Giyim üretim teknolojisi alanında tasarıma uygun şekilde dikildi.



Erkek giysisinde Sürmene’de yer alan serender kapısındaki oyma işlemlerden yararlanıldı.



- Giysi, tasarım atölyesinde tasarlandı.
- Desenler grafik fotoğraf alanında bilgisayar ortamında çizildi. Giyim üretim teknolojisi alanında güderi kumaşlardan keçe üzerine aplikeler yapıldı.

Kadın kabanında Sürmene’de yer alan serender kapısındaki oymalardan yararlanıldı.



Örgü işlerinde tarihî Sürmene evlerinin dış kısmındaki duvar dokusundan esinlenildi.



- Desen tekstil teknolojisi
- alanında örgü makinesinde
- uygulanabilir hale getirildi.
- Makinede el tekniğiyle örüldü.
- Basit nakış iğne tekniğiyle kenar
- kısımları birleştirilerek ürün
- tamamlandı.



Su tulumu desende Sürmene evlerinin dış kısmındaki ahşap duvar dokusundan esinlenildi.

- Tekstil alanında, makinede ürünün
- ebatlarına göre örgü işlemi yapılarak
- kenar kısımları elde birleştirildi.
- Ağız kısmı için lastik örgü
- hazırlandı. Yaka ilmek dikişleri
- kaynatma dikiş tekniği ile; kenarları
- ise ilmek örgü dikiş tekniği ile elde
- birleştirilerek ürün tamamlandı.



Desenler



sy. 10

Nakış Örtü



sy. 11

Kaban



sy. 21

Çini Tabak





sy. 21

Çini Kaftan



sy. 22

Çini Tabak



sy. 23

Çini Tabak



sy. 24

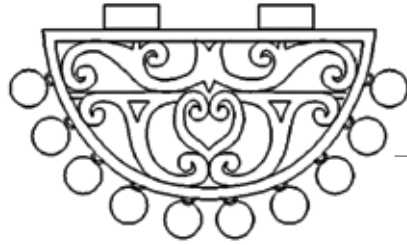
Servis Örtüsü





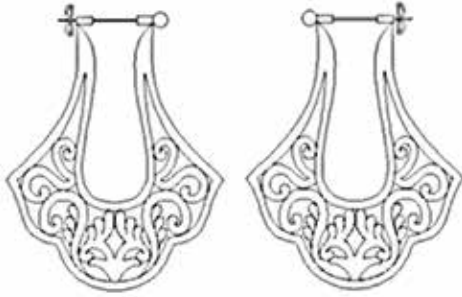
sy. 25

Küpe



sy. 25

Kolye



sy. 33

Küpe



sy. 33

Küpe



sy. 33

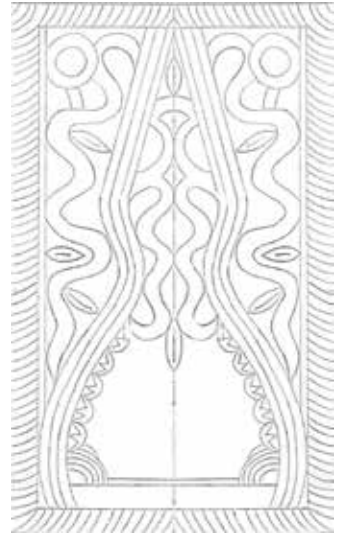
Saç Tokası





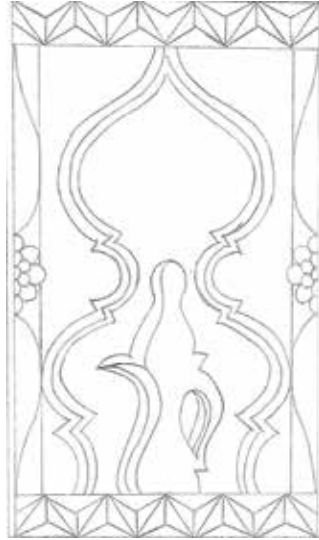
sy. 40

İşlemeli Pano



sy. 40

İşlemeli Pano



sy. 41

Kol Düğmesi



sy. 41

Küpe





sy. 45

Kolye



sy. 49

Pano



sy. 49

Pano





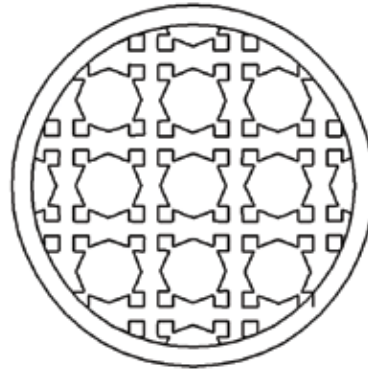
sy. 57

Hasır Gerdanlık



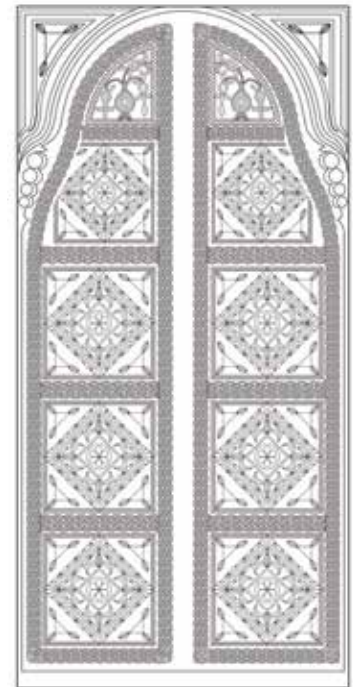
sy. 57

Kolye



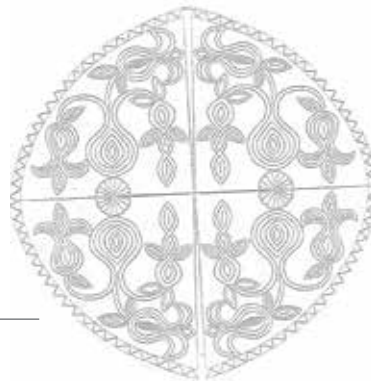
sy. 58

Kapı



sy. 59

Çini Tabak





sy. 66

Gece Çantası



sy. 69

Paravan





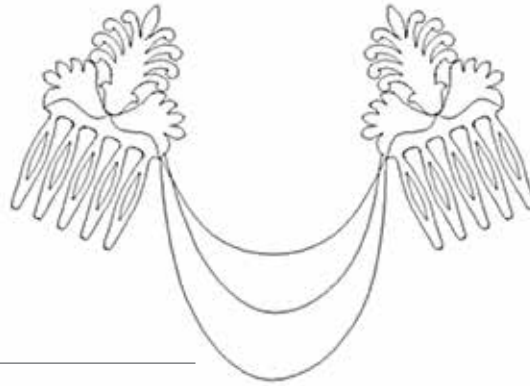
sy. 81

Elbise Süsü



sy. 81

Saç Tokası



sy. 86

Köşe Minderi



sy. 86

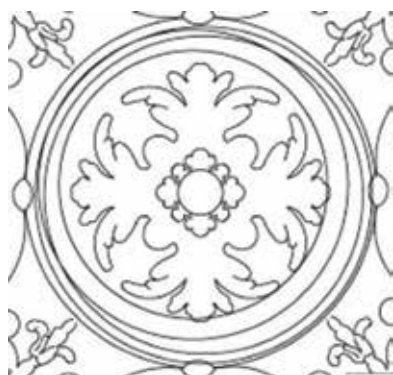
Nakış Örtü





sy. 87

Kadın Ceketı



sy. 88

Şifon Elbise



sy. 89

Telkari Elbise

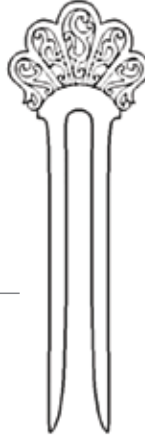




sy. 91
Nakiş Örtü



sy. 97
Saç Tokası



sy. 97
Kolye



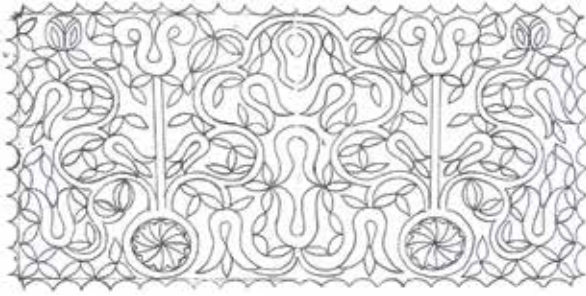
sy. 100
Çini Pano





sy. 100

Çini Pano



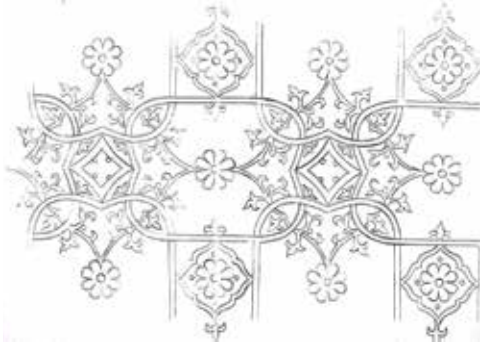
sy. 101

Puf



sy. 104

Nakış Örtü



sy. 104

Nakış Örtü





sy. 104

Nakış Örtü



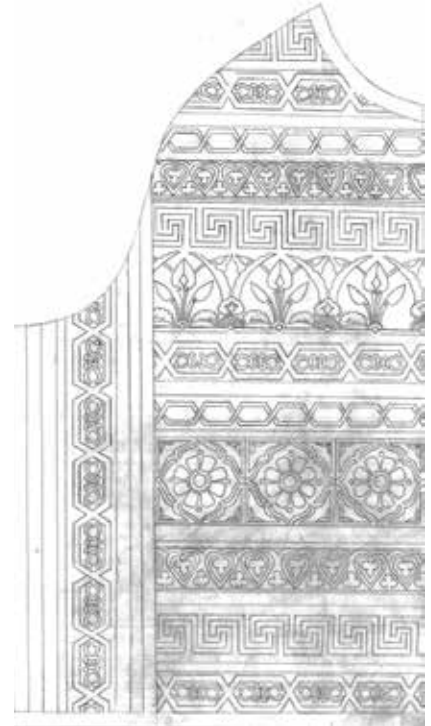
sy. 107

Ceket ve Pantolon



sy. 108

Ceket ve Etek





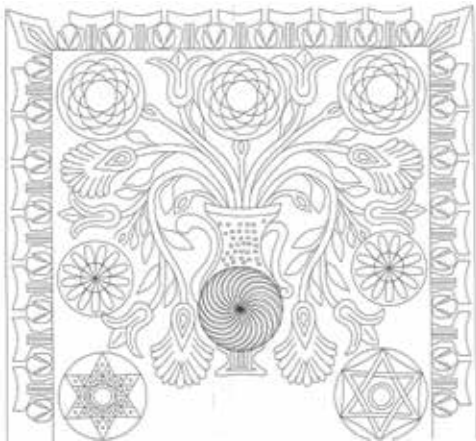
sy. 110

Gömlek ve Pantolon



sy. 111

Batik Elbise



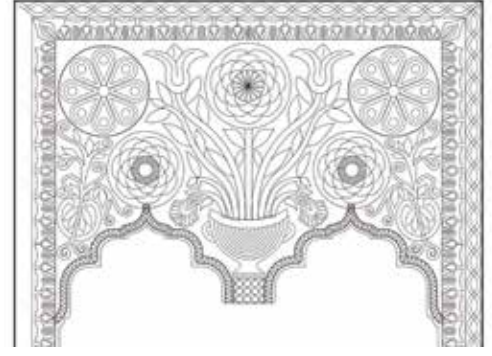
sy. 114

Nakış Örtü





sy. 114
Ahşap Kutu



sy. 119
Nakış Pano

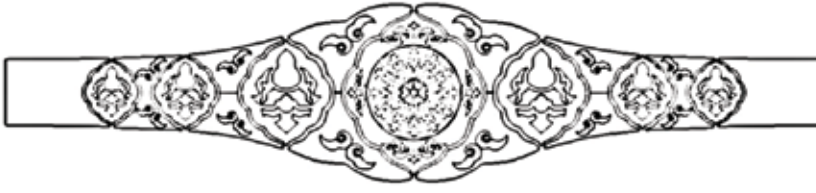


sy. 119
Nakış Pano



sy. 120
Etek ve Gömlek





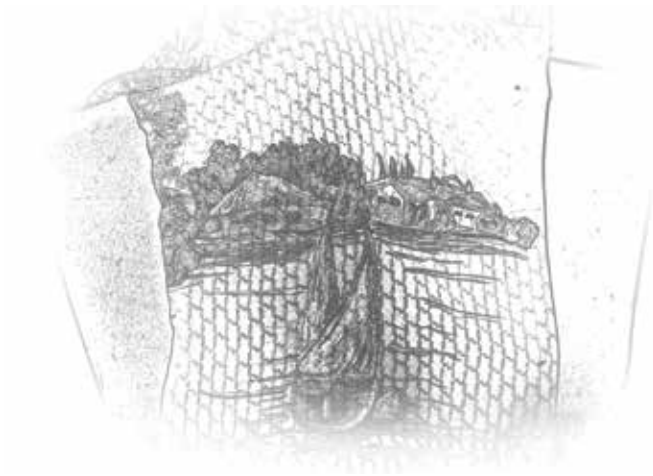
sy. 122

Çinili Kemer



sy. 130

Batik Elbise



sy. 131

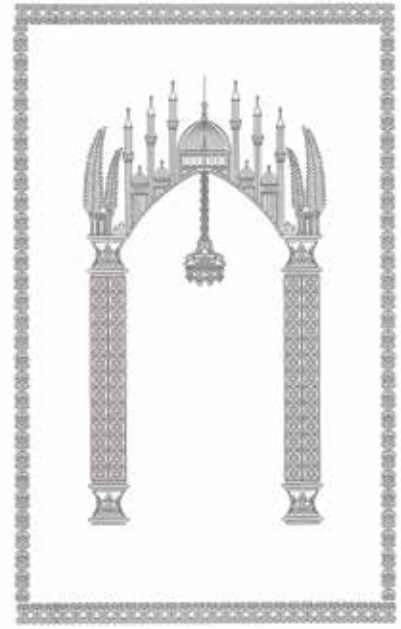
Boyama Elbise





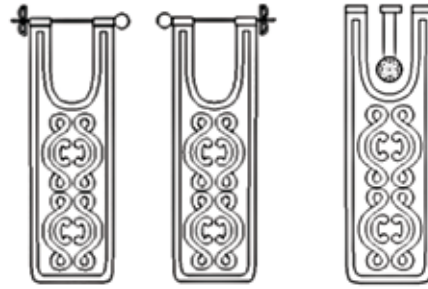
sy. 143

Seccade



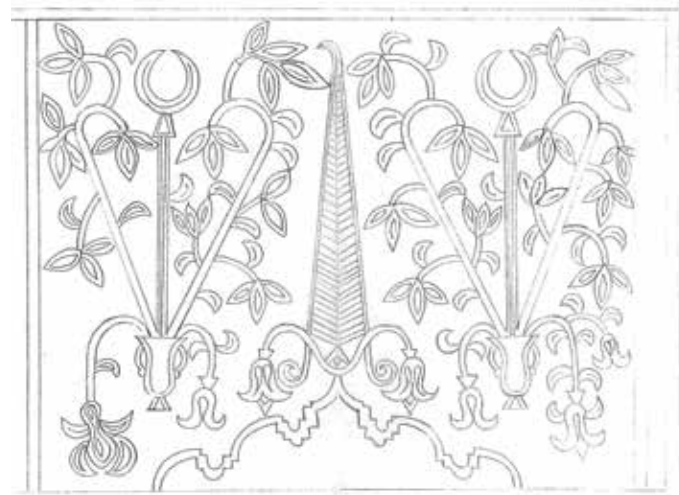
sy. 145

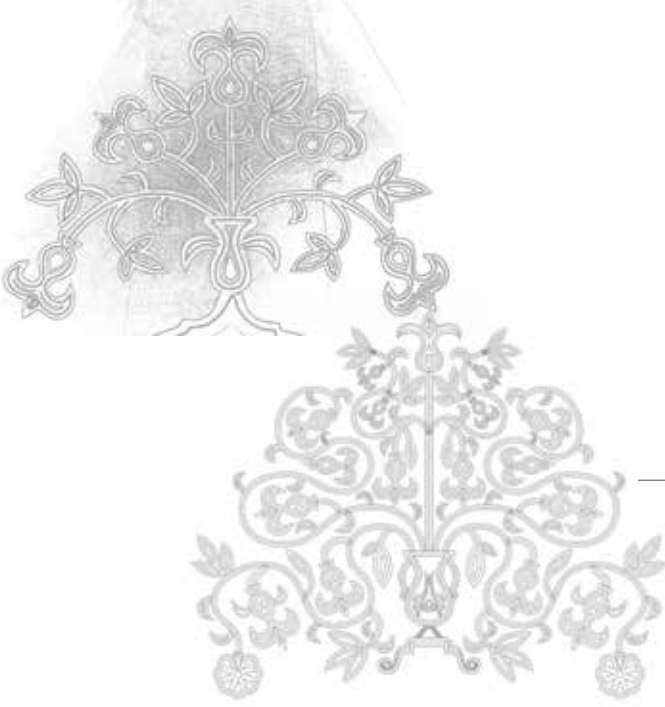
Kolye ve Küpe



sy. 148

El Oyması Şömine





sy. 153

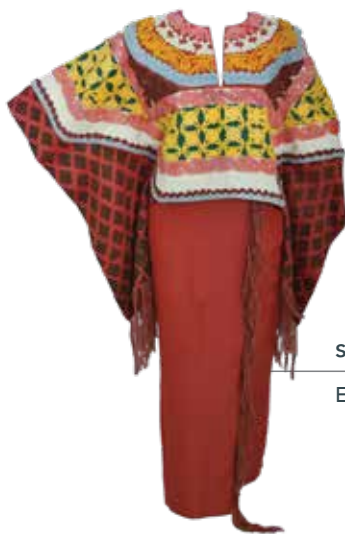
Kapşonlu Elbise



sy. 154

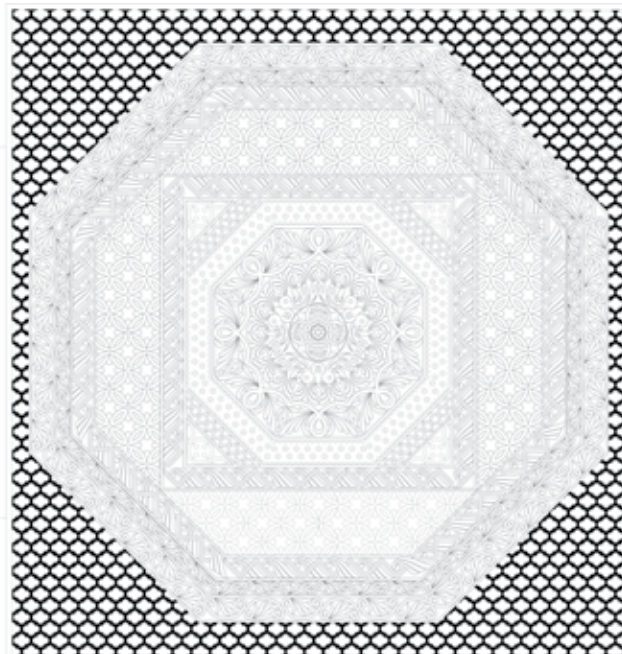
Elbise





sy. 157

Elbise



sy. 163

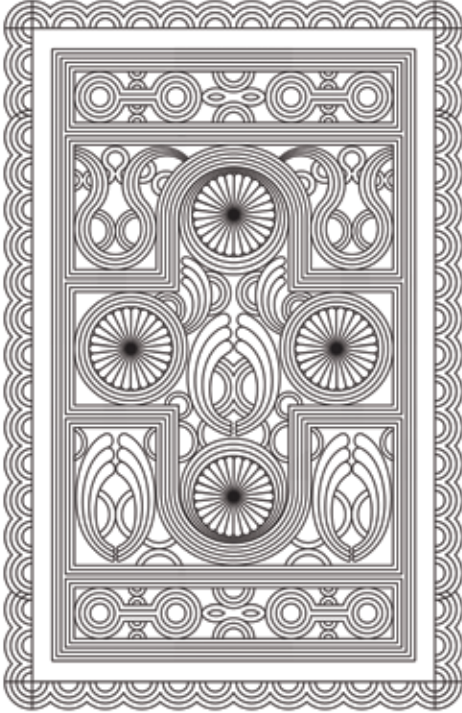
Nakiş Pano





sy. 164

Nakış Pano ve Köşe Minderi



sy. 168

Erkek Giysisi



Kaynakça

1. Vakıflar Genel Müdürlüğü Envanteri
2. Yrd. Doç. Dr. M. R. Sümerkan, İ. Okman, *Kültür Varlıklarıyla Trabzon*, Trabzon Valiliği Kültür Müdürlüğü Yayınları
3. A. A. Bölükbaşı, 2007, *Trabzon Camileri*, Trabzon Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları
4. C. Akyıldız, V. Usta, 2017, *Trabzon Tarihi Eserleri ve Karadeniz Konakları*, Trabzon Büyükşehir Belediyesi Yayınları
5. Sempozyum, *Doğu Karadeniz Bölgesi Tarihi Yığma Camilerinin Restorasyonlarının Yapısal Değerlendirmeleri*
6. A. Küçük, 2007, *Hey Gidi Kastel Konağı Makalesi*

Eserin içinde yer alan ürünlerin tasarım ve üretimi
Trabzon Olgunlaşma Enstitüsü'ne ait olup,
içerikte yer alan ürünler ve ürün tasarımları
izinsiz çoğaltılamaz ve ticari amaçlı kullanılamaz.

www.trabzonolgulasma.meb.k12.tr

Trabzon Olgunlaşma Enstitüsü

İdari Kadro

Sibel KARABİNA *Enstitü Müdürü*
Günay CİN *Müdür Yardımcısı*
Güven ÖZEN *Müdür Yardımcısı*
Nergis GÜNGÖR *Müdür Yardımcısı*

Araştırma Alanı

Ayşe ŞAHİN *Tarih Öğretmeni*
Emine BEKTAŞ *Edebiyat Öğretmeni*

El Sanatları Teknolojisi Alanı

Yüksel KALYONCU *El Sanatları Teknolojisi Öğretmeni*
Meryem KADI *El Sanatları Teknolojisi Öğretmeni*
Gülen ALEMDAROĞLU *El Sanatları Teknolojisi Öğretmeni*
Ayla CAN *Usta Öğretici*
Duygu SELİM *Usta Öğretici*
Elif DİKGÖZ *Usta Öğretici*
Emine AYAN *Usta Öğretici*
Gülsüm ŞEN *Usta Öğretici*
Hatice TUNCAY *Usta Öğretici*
Hatice ÖMEROĞLU *Usta Öğretici*
Mehtap ALTUNCU *Usta Öğretici*
Meral ÇAMURALI *Usta Öğretici*
Merve ÜNLÜER *Usta Öğretici*
Meryem DEMİR *Usta Öğretici*
Nalan KILMANOĞLU *Usta Öğretici*
Nurhayat ASLANOĞLU *Usta Öğretici*
Öznur AKTAŞ *Usta Öğretici*
Ülkü AKIN *Usta Öğretici*
Zehra BEDER *Usta Öğretici*

Moda Tasarım Alanı

Ayşen MORÇOL *Moda Tasarım Öğretmeni*
Esra BEŞLİ *Usta Öğretici*
Esengül AÇIL *Usta Öğretici*
Nurten DAYIOĞLU *Usta Öğretici*
Züleyha ATMACA *Usta Öğretici*

Grafik Fotoğraf Alanı

Kevser DEMİRKIRAN KALYONCU *Grafik Fotoğraf Öğretmeni*
Leyla AYDIN KARA *Grafik Fotoğraf Öğretmeni*
Behiye YAYLA *Grafik Fotoğraf Öğretmeni*
Ayşegül KILIÇARSLAN *Usta Öğretici*
Birol ADANUR *Usta Öğretici*
Gülgün EYÜPOĞLU *Usta Öğretici*
Muzaffer ŞEN *Usta Öğretici*
Sevgi BİRİNCİ ÖZDEMİR *Usta Öğretici*

Kuyumculuk Teknolojisi Alanı

Sevil ŞAHİN *Kuyumculuk Teknolojisi Öğretmeni*
Aysun KANDEMİR *Usta Öğretici*
Aynur ERGÜL *Usta Öğretici*
Ertan ŞAHİN *Usta Öğretici*
Emine SAKALLIOĞLU *Usta Öğretici*
Hatice ÖZTÜRK *Usta Öğretici*
Habibe ÜNAL *Usta Öğretici*
Hüsna IŞIK *Usta Öğretici*
Serpil ÇİÇEKLİ *Usta Öğretici*

Seramik ve Cam Teknolojisi

Esranur ERKAN *Usta Öğretici*

Tekstil Teknolojisi Alanı

Kerime BORAN *Tekstil Öğretmeni*
Zarife AKDENİZ *Tekstil Öğretmeni*
Gönül ÜNVER *Usta Öğretici*
Hatice BAY *Usta Öğretici*

Trabzon Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları No: 113

